

Eesti küsimus

Kas loobume vabadusest?

EI!

Kas on ainult üks ja õige tee?

Eesti valitsus
SALGAB TÕDE

E Liit: müüdid ja
TEGELIKKUS

12 põhjust öelda
EI

Alternatiivid E Liidule:

EESTI ISESEISVUS
RAHVUSRIIKIDE KOOSTÖÖ
EESTI – PÕHJALA TIIGER

Võitjad ja kaotajad:
KAOTAJAID ROHKEM

Elu pärast liitumist:
HINNA- JA MAKSUTÕUS

Ohvrid:
VAESED JÄÄVAD VAESEMAKS

Austatud lugeja!

14. septembri rahvahääletuseni on jäänud loetud päevad.

Tea, et just Sinu häälest võib sõltuda nii Eesti riigi iseseisvaks ja suveräänsiks jäämine kui ka Sinu enda ja lähedaste edaspidine käekäik. Viimased korrad, kui Eesti rahvas ise otsustas, olid lauluga iseseisvuse taastamine ja meie põhiseaduse rahvahääletusel heakskiitmine.

Nüüd on jälle käes võimalus selg sirgeks ajada ja ise otsustada. Kas me tõesti tahame Eesti riiki, omaenda lapsi ja iseennast taas võõra võimu alla anda? Me kutsume Sind käesoleva ajakirjaga mõtlema selle üle, mis on Eestile ja isiklikult Sulle kasulik. Kui Sa tead, et

Euroopa Liiduga (edaspidi E Liiduga) ühinemine toob Sulle kasu, pole vaja järgnevaid kirjutisi lugeda. Kui Sa aga oled kahtleja või pole endas veel päris kindel, siis loe kindlasti kogu ajakiri läbi ja otsusta seejärel, kas kuulud E Liiduga ühinemise küsimuses võitjate või kaotajate hulka. Nagu igaühel isiklikus elus, nii on ka Eesti riigil palju võimalusi elu- ja töökaaslaste valikuks. Kas peame ikka pörsast kotis ostma?

Peaasi, mõtle oma peaga, ära usu pimesi riigijuhtide ja poliitikute propagandat, sest nemad on kindlalt võitjad ja kutsuvad ka teisi oma võitu kindlustama. Eesti eliit koos E Liidu rahaga on otsustanud meelitada Eestit oma iseseisvust ära andma ja on korraldanud selleks kalli kampaania, saates muu hulgas jah-ajakirju igasse kodusse. Meil, Eesti iseseisvuse ja sõltu-

matuse ning demokraatia eest seisjatel, ei ole kahjuks raha kalliteks üritusteks. Sellepärast palun loe seda ajakirja ise ja anna sõbrale edasi.

Raha võimu asendab meie jaoks siiras lootus ja usk Eesti rahva tarkusse ning võimesse jätkata omariiklust kooskõlas kehtiva põhiseaduse ja seniste majandusvabadustega. Loodame, et leiata käesolevast ajakirjast abi oma otsuse tegemiseks nii riigi majanduslikust, õiguslikust ja poliitilisest kui ka oma isiklikust vaatekohast lähtudes.

Eesti iseseisvus ja Sinu heaolu vähemalt lähiaastateks on Sinu kätes, tee nii, et pärast poleks vaja kahetseda ja pisaraid valada. Ja tea, et E Liit on muutumas föderaalriigiks, kus domineerivad Euroopa suurriigid ja millest lahkumine on väga raske, kui mitte võimatu.

Sinilind on imeilus, kuid paraku pole teda olemas

Mina septembris **E Liitu astumise poolt ei hääleta**, sest mul puudub selge ettekujutus, millisesse liitu me astume, millistest õigustest me loobume ja miks on E Liitu astumine meie riigile kasulik.

(KN 18.06.2003, lühendatult)

Ühest liidust teise. Milleks?

Mäletan surmani meie rahva vabaduspüüdlusi, pääsemaks N Liidu vennalike rahvaste suurest perest. See oli aeg, kui sajad tuhanded eestlased võitlesid käsikäes meie riigi taassünni ja iseotsustamise õiguse eest. Võimatu on unustada ülevaid hetki, kui Rahvarinde eestvedamisel kõlas meie ühine sõnum laulukaare all.

Taasiseseisvuse aastatel oleme oma riigile rajanud korraliku vundamenti. Käsil on riigimüüri ladumine, kuid nii mõnigi poliitik tahab kellu nurka visata ja ummisjalu uude liitu tormata. Kõige kurvem, et siiani ei ole teada, millisesse liitu me ikkagi astume. Uuenev

E Liit vaevleb sisevastuoludes, otsides teid edasiminekuks. Pole selge, kas valitud teots osutub Eestile sobivaks. Üks on kindel: Eestile ei jää eriti võimalusi poliitika kujundamise protsessis kaasa rääkida, Eesti hääli E Liidus mõjub kui sääsepirin elevandi kõrvus.

Eesti kultuuri hakkab suunama Brüsseli diktaat

E Liitu astumise pooldajad manavad meie silme ette loodetava majandusliku tulu, kuid põhiseaduse järgi peab meie riik tagama ka eesti rahvuse ja kultuuri säilimise läbi aegade. See eesmärk muutub vägagi küsitavaks, kui meie elu hakkab suunama Brüsseli diktaat. Võib juhtuda, et hakkame euroraha eest

korraldama uudishimulikele antropoloogidele huvireise Kihnu saarele. Minule tähendab eesti kultuur triibulisest undrukust enam.

Üks suvekuu rahvahääletuseni on liiga lühike aeg, et langetada sedavõrd saatuslik otsus. Vajame rohkem aega ja suuremat selgust. Inimeste ja riigiga mängida ja neile sinilindu lubada ei ole minu meelest ilus.

Ootame ära, millises suunas liigub E Liit, ja teeme alles seejärel oma otsuse.

Vilja Savisaar
Riigikogu liige

Ükski impeerium pole igavene

Euroopa Liidu esmakatsetuseks võiks lugeda 8. sajandit eKr, kui Rooma künkail paiknevad karjuste ja maaharijate asulad hakkasid enese efektiivsemaks kaitsmiseks välisvaenlaste vastu ühinema. Rooma impeerium kasvas ja kasvas, kuni "liitu" kuulusid lõpuks Põhja-Aafrika Mauritaaniast Egiptuse ja Araabia poolsaareni, Türgi, Hispaania, Prantsusmaa ja Britannia, kogu Kagu-Euroopa, isegi Armeenia, Mesopotaamia ja Assüüria. Nagu ka E Liidus, püüti luua paremaid kauplemisvõimalusi, vähendada tolle ning saavutada kõigi liikmesmaade jõukus, turvatunne ja heaolu. Impeeriumist väljaspool elasid barbarid, kelle elatustase oli märksa madalam, kuid kes samuti ihalesid marjamaale. Neile pakuti assotsieerunud liikme staatust. Vastuhakkajatega käituti vanema venna reeglite järgi. Kuid monstrumriik ei püsinud igavesti, sest selliste hiiglaslike valduste tsentraalne juhtimine osutus võimatuks.

Samasuguseid "kõigile õnne toovaid" liite on hiljem taotlenud hansalinnade ühendus, Napoleon ja Hitler oma vallutustega ning ka proletariaadi Suur Juht ja rahvaste isa Jossif

Stalin. Viimane jõudis "kõigi töötajate õnneriigi" loomisega vaat et kõige kaugemale, kuid sellegi impeeriumi hukutasid valearvestused. Võtkem kas või mängimine "iseseisvate" liiduvabariikidega. Nüüd on tegu E Liidu uue katsega, kuid ajaloo uurijatel peaks olema selge, et sellise paljurahevuselise, vastuoludest läbipõimunud amorfse ühenduse igavene kooshoidmine on võimatu. Toetudes ajaloo õppetundidele, võime olla kindlad, et E Liit laguneb nagu tema eelkäijadki. Küsimus on vaid: millal?

14. septembril määrame ühiselt oma riigi ja rahva tuleviku. Mõelgem oma otsus hoolega läbi ehk olgem tõelised eestlased, üheksa korda mõõtes ja üks kord lõigates. Sest tagantjärele tarkus on üleliigne.

Mina pooldan majanduskoostööd E Liiduga, kuid ma pole nõus riigi ja rahva kõigi õiguste loovutamisele mulle tundmatutele tegelastele ja võõrriikide juhtidele. Usun, et ka teie.

Anto Raukas
akadeemik

E Liidu vaimne vanaisa *Richard Coudenhove-Kalergi* on arvanud: "Nõukogude valitsus võiks alati Leninile apelleerida, kes andis soomlastele, poolakatele, balti ja kaukaasia rahvastele võimaluse kasutada rahvuslikku enesemääramisõigust." (*Weltmacht Europa* 1971)

Liitumine on põhiseadusega vastuolus

Põhiseaduse juriidilise ekspertiisikomisjoni otsus aastast 1998: "Komisjon on oma töö tulemusena jõudnud seisukohale, et kehtiv põhiseadus ei võimalda Eestil astuda Euroopa Liitu ning täita liikmesriigile Euroopa Liidu õiguskorra poolt esitatud nõudeid."

(Komisjoni kuulusid *Paul Varul, Uno Lõhmus, prof Kalle Merusk, prof Heiki Pisuke, Jüri Raidla, Märt Rask, dr Heinrich Schneider, prof Eerik-Juhan Truuväli, prof Henn-Jüri Uibopuu.*)

Nuputamist

Lahenda lihtne nuputamisülesanne: asenda tähed numbritage nii, et võrdus kehtiks:

$$\begin{array}{r} \text{EU} \\ + \text{EURO} \\ \hline = \text{USSR} \end{array}$$

(Vastus lk 19).

Lõpp rahvusriikidele

- "Meie ülesandeks on liikuda ühise majanduse ja poliitilise olemuse poole. Esimest korda Rooma impeeriumi lagunemise järel on meil võimalus ühendada Euroopa!" (*Itaallane Romano Prodi, E Liidu Komisjoni president, Euroopa Parlament 13.10.1999*)
- "Piiride muutmise ja uute rahvusriikide loomise loogikas peab toimuma muudatus. Rahvuslikkust tuleb pareerida Euroopa integratsiooniga." (*Joschka Fischer, Saksamaa välisminister, Irish Times 20.07.1999*)
- "Meie aja kriitiliseks eesmärgiks on muuta Euroopa Liit üheks riigiks koos ühe armee, ühe konstitutsiooni ja ühe välispoliitikaga." (*Joschka Fischer, Saksamaa välisminister, The Guardian, London 26.11.1998*)

Liitudes loobume õigustest*

- Liikmesriigid on suveräänsed õigused enda loodud ühendusele lõplikult üle andnud. Nad ei saa seda protsessi hilisemate ühepoolsete, ühenduse mõistega kokkusobimatute meetmetega tagasi pöörata.
- Ühenduse õigus loob ühenduse kodanikele vahetuid õigusi ja kohustusi, minnes samaaegselt vastuollu liikmesriikide endi õigusnormidega.
- Ühelgi liikmesriigil ei ole õigust tõstatada ühenduse õiguse kui kogu ühenduses ühetaoliselt ja üldiselt kohaldatava süsteemi staatuse küsimust.
- Rahva mandaadita ühenduse õigus on ülimalislik mis tahes sellega vastuolus oleva siseriikliku õigusnormi suhtes. See kehtib nii varasema kui ka hiljem vastu võetud siseriikliku õigusakti kohta.

* Vt täpsemalt igas euroinfopunktis saada olevast "Euroopa Ühenduse õiguse ABCst", Tallinn 2001, lk 76 ja 77.

E Liit: suveräänsuse lõpp

Briti parlamendi Lordide Koja liige

lord Pearson: "Olen

euroskeptik olnud juba aastaid. Tegin selle "vea", et lugesin 1991. aastal Euroopa lepinguid. Ja kes iganes seda teeb, mõistab, et E Liidu eesmärk on megariik, Euroopa Ühendriigid. Sellepärast ütleme, et oleme silmitsi oma demokraatia ja suveräänsuse lõpuga. See tähendab, et inimestel kaob võimalus valida ja lahti lasta neid, kes seadusi teevad ja inimeste maksudest elavad!" (EPL 09.05.2003)

Kas Eesti valitsus on taas, nagu ka 1940. aastal, valmis ainsagi lasuta loovutama vabaduse? Ning kas Eesti Vabariigi kehtiv põhiseadus on ikka tegelikkus või pelgalt müüt?

Alistume taas? Täna, EI!

Meile on püütud sisendada, et riiklik iseseisvus senisel kujul on kõigest aegunud müüt, sõltumatus näiline ja Euroopa armastus meie vastu igavene. Arvan, et koolipoisid, kes raiusid Vabadussõjas oma nimed marmortahvlitele või kirjutasid need Siberisse suunduvate loomavagunite seintele, arvasid teisiti. Nagu ilmselt ka need, kes pärast "vabatahtlikku" N Liitu "astumist" 1940. aastal Eestimaa metsades, relv käes, vabaduse nimel langesid.

Okupatsioon uues kuues

Kuid mida lähemale jõuab 14. september, seda vähem kuuleme me sellest, et referendumil öeldud jah tähendab igavest loobumist nii Eesti omariiklusest kui ka demokraatiast. Sest Eesti valitsuse poliitika on ühene, püüdes mätta jah-propaganda alla kõik vastuargumentid.

Väidetakse, et E Liitu astume vabatahtlikult, aga N Liit oli agressor. Ent vahe pole sisus, vaid ajas ja stiilis. Eesti okupeerimine 1940. aastal mõõdukas näiliselt rahulikult, kuna taamal käis Teine maailmasõda, Prantsusmaal ja Inglismaal harrastati parlamentaar-

set fašismi ning Rootsis Uppsala ülikoolis püüti aretada "aaria tõugu", kasutades inimesi katseahvidena.

Aastal 2003 on käekiri teine, eesmärgid-taotlused mitte. Punatankide töö teeb Eestis ära põhjatute finantseerimisallikatega europopaganda. Leedu euroreferendum saavutaski igati tubli nõukoguliku tulemuse, kuid 90% poolthääli on mis tahes tõenäosusteooria seisukohalt kas absurd, jõhker võltsing või kollektiivne hullus. Arvatavasti kõik kokku.

"Vabadus" lõa otsas

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 1 on teadupärast kõigi nende ühingute, seltside ja kodanike tähis, kes seisavad selle eest, et Eesti Vabariik jääks iseseisvaks, sõltumatuks ja demokraatlikuks vabariigiks vastavalt kehtivale põhiseadusele ja selle esimesele sättele.

N Liidu aegne Moskva ja Brüssel erinevad vaid ühes punktis: N Liit lubas väljaastumist liidust teoreetiliseltki, Brüssel aga on loomas kohtuja jälitusorganeid, kes peavad lämmatama selle mõtte juba eos.

Suveräänsus Eesti Vabariigi põhi-

seaduse § 1 mõttes tähendab kõrgeimat võimu oma territooriumi üle. Kusjuures mitte väga kõrget, vaid kõige kõrgemat.

Esimene, mida tuleks E Liitu astudes muuta, on meie suveräänsusdeklaratsioon, mis välistab (*kordan: VÄLISTAB!*) igasuguse kuulumise liitudesse, mis likvideerivad Eesti iseseisva riikluse tunnused ja funktsioonid. Suveräänsusdeklaratsioon on see, mis seletab lahti põhiseaduse esimese paragrahvi sisu.

Aga sellest euroentusiastid ei räägi. Ei julge. Kuid ühte rõhutaksin siiski veel: meie JAH E Liidule on saatuslik, lõplik, pöördumatu ja igavene. Ei aga tähendab veel kas või paari aastat järelemõtlemiseks ja võimalust praeguste, läbirääkimata liitumistingimuste parandamiseks – seni, kuni me veel oleme suveräänsed, ja seni, kuni meid veel kuulatakse. Ja seni, kuni veel kehtib meie põhiseaduse paragrahv 1. Mõelgem sellele!

Igor Gräzin

professor

Uurimiskeskuse Vaba Euroopa nõukogu liige

Juriidiline külg

(vastuväited müüdile "EL tagab Eesti iseseisvuse ja suveräänsuse säilimise")

Kasiinosõitlane kaotab varem või hiljem oma raha, väärikuse ja kalleima vara – perekonna. E Liitu astumise "jackpot" oleks veelgi traagilisem: minetatud riiklik iseseisvus.

JÄH-sõna kibe hind

Oleme taas kaotamas oma riiklikku iseseisvust tekkivale impeeriumile – Euroopa Ühendriikidele, kus väike-riikide osaks jääb tingimusteta allumine. Kõiges ja kõigele, eeskätt aga Saksamaa ja Prantsusmaa ning teiste "suurte" diktaadile.

Suure sõna seaduseks

Saksamaa välisminister *Joschka Fischer* esitas oma nägemuse juba 2000. aasta mais. Tsiteerin: "Euroopa integratsiooni lõpuleviimine toimub Euroopa Föderatsioonis – riikide rühm loob uue Euroopa lepingu, mis saab föderatsiooni põhiseaduse aluseks. Selle lepingu põhjal töötab föderatsioon välja oma institutsioonid, seades kohale valitsuse, tugeva parlamendi ja otseselt valitava presidendi. Selline peaks olema avangard ja integratsiooni juhtiv jõud. See Euroopa Liidu viimane etapp sõltub otsustavalt Prantsusmaast ja Saksamaast."

Juba praegu on E Liidus tegu tõsise demokraatiakriisiga. Liikmesriikide õigusi ründav Nizza leping ja ebademokraatlike meetoditega välja töötatud E Liidu põhiseadus nõrgestavad radi-

kaalselt parlamentaarse demokraatia positsioone rahvusriikides. Seda mõistagi keskväimu kasuks.

Ja rauduks sulgub...

Olukorra muutmiseks tuleks muuta Nizza lepingut ja teisi E Liidu alusakte nii, et neid saaks käsitleda tõeliste rahvusvaheliste lepingutena, mis austavad kõigi liikmesriikide suveräänsust, sisaldades muu hulgas ka olulisimat: selgelt määratletud õigust E Liidust lahkuda. Olemasoleva rohkem kui 20 000 E Liidu õigusakti puhul tuleb aga pimesi liitumise asemel teha põhjalik läbivaatus ning anda seadusandlik võim enamikus valdkondades tagasi liikmesriikidele. Praegune E Liit võimaldab Eesti poolt vaadatuna olla E Liiduga üksnes partnerlussuhetes, mitte aga E Liidu liige. See on tõsiasi, millest Toompeal jäärapäiselt mööda vaadatakse.

Anti Poolamets

jurist
põhiseaduse juriidilise ekspertiisikomisjoni ekspert

Iseseisvus on aegumatu!

Põhiseaduse § 1: "Eesti on iseseisev ja sõltumatu demokraatlik vabariik, kus kõrgeima riigivõimu kandja on rahvas. Eesti iseseisvus ja sõltumatus on aegumatu ja võõrandamatu."

Meie kohus: vastupanu

Põhiseaduse § 54: "Eesti kodaniku kohus on olla ustav põhiseaduslikule korrale ning kaitsta Eesti iseseisvust. Kui muid vahendeid ei leidu, on igal Eesti kodanikul õigus osutada põhiseadusliku korra vägivaldsele muutmisele omaalgatuslikku vastupanu."

Kõigile teadmiseks!

Karistuseseadustiku § 232: "Eesti Vabariigi kodaniku poolt välisriigi, välisriigi organisatsiooni, välismaalase või välisriigi ülesandel tegutseva isiku abistamise eest Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vastu suunatud vägivaldala tegevuses – karistatakse kolmekuni viieteistaastase vangistusega."

Kaitsepolitsei seisukoht:

"Kuriteokoosseisu moodustab Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vastu suunatud tegevuse ebaseaduslik abistamine. Eeldatakse, et Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vastu suunatud tegevus toimuks riigi ametlikku poliitikat ja seisukohti eirates."

(Kapo vastusest E Liiduga liitumise ebaseaduslikkuse uurimise alustamisest keeldumise kohta. Vt ka www.euroskepsis.ee/vangla.htm)

Justiitsministeeriumi seisukoht:

"Eesti avalik arvamus ei ole selgelt Euroopa Liiduga ühinemise vastu, mistõttu karistuse kohaldamine Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vastu suunatud tegevuses suure hulga riigiametnike suhtes ei langeks kokku ühiskonna enamuse arvamusel ega vastaks seetõttu põhiseaduses sätestatud õigusriigi põhimõttele."

(Justiitsministeeriumi vastusest E Liiduga liitumise ebaseaduslikkuse uurimise alustamisest keeldumise kohta. Vt ka www.euroskepsis.ee/vangla.htm)

Soovime õigusriiki:

§ 1, § 54 ja § 232 täitmist!

14. septembri rahvahääletus ei ole demokraatlik!

Rahvahääletuse kaksikküsimus: "Kas teie olete Euroopa Liiduga ühinemise ja Eesti vabariigi põhiseaduse täiendamise seaduse vastuvõtmise poolt?" Võimalik vastus vaid kas jah või ei!

Ajalugu näitab, et reeglina langetatakse rahvahääletusel eeskätt korraldajatele, mitte rahvale kasulikke otsuseid. Miks? Esiteks on referendumi läbiviijad alati ise võimul. Ja teiseks on neil võimalus sõnastada küsimus piisavalt osavalt, saavutamaks oma tahtmist.

Sotsioloogid ja teised rahva arvamuse uurijad teavad, et ühe vastusega ei saa adekvaatselt vastata kahele eraldi küsimusele – E Liiduga ühinemise ja Eesti põhiseaduse täiendamise kohta. Üliõpilane, kes arvaks vastupidist, kukuks eksamil läbi... (Juhan Kivirähk, PM 04.01.2003)

Eesti rahvas saaks sooritada aga 14. septembri eksami hindede väga hea, õeldes kindla EI liitumisele ning JAH demokraatiale!

14. septembri rahvahääletuse kaksikküsimus ei ole üheselt mõistetav!

ESITEKS sätestatakse rahvahääletuse kaksikküsimuse teise küsimuse esimeses osas: "Eesti võib kuuluda Euroopa Liitu, lähtudes Eesti Vabariigi põhiseaduse aluspõhimõtetest."

Liitudes E Liiduga, loobutakse nii iseseisvusest kui ka suveräänsusest ning selleks tuleks rahvalt ka otse luba küsida. **Kommentaar:** kahjuks ei puuduta kumbki referendumi küsimustest ega ka teise küsimuse esimene osa kehtiva põhiseaduse esimest paragrahvi ega täienda ka ühtegi teist! Miks petetakse rahvast?

TEISEKS sätestatakse rahvahääletuse kaksikküsimuse teise küsimuse teises osas: "Eesti kuulumisel Euroopa Liitu kohaldatakse Eesti Vabariigi põhiseadust, arvestades liitumislepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi."

Liitumislepingut ei tule teha mitte ainult kättesaadavaks, vaid see ka üldrahvalikult igakülgelt läbi arutada. Sest rahvahääletuse kahest küsimusest üks paneb tegelikult rahvahääletusele kogu liitumislepingu (Juhan Kivirähk, PM 04.01.2003). **Kommentaar:** ligi 6000 lehekülge pika liitumislepingu üldrahvalikku arutelu ei ole seni toimunudki! Miks petetakse rahvast?

Põhiseaduse § 123 määratleb üheselt: "Eesti Vabariik ei sõlmi välislepinguid, mis on vastuolus põhiseadusega." **Kommentaari:** liitumisleping on juba kuus kuud enne referendumit allkirjastatud. Kas 14. septembri rahvahääletus on rahva vaba ja teadlik valik? Ei!

Põhiseaduse § 105 määratleb üheselt: "Kui rahvahääletusele pandud seaduseelnõu ei saa poolthääle enamust, kuulutab Vabariigi President välja Riigikogu erakorralised valimised."

Eesti rahvas saaks sooritada aga 14. septembri eksami hindede väga hea, õeldes kindla EI liitumisele ja põhiseaduse arusaamatule täiendamisele ning JAH rahva esindajate uuele valimisele.

Kas teadsid, et...

- ...Reformierakonna esimehe Siim Kallase sõnul ei poolda ta kavatsusi toetada euroskeptikuid, sest küsimus ei ole selles "kas astuda Euroopa Liitu või mitte, vaid selles, kuidas Euroopa Liidu liikmena saaks oma huve paremini kaitsta". Seega on liitumine E Liiduga juba rahvahääletuse ära otsustatud! (Molodjož Estonii 13.06.2003)
- ...Marko Mihkelson, Riigikogu väliskomisjoni esimees on öelnud: Kõikidele E Liiduga ühinemise seotud probleemidele – suveräänsuse kadu, demokraatia puudujäägid, võimalik majanduslik kahju Eesti jaoks, hindade tõus jne – annab Mihkelson universaalse vastuse: "Take it easy!" ehk "võtke asja rahulikult!" (kilde rahvusvaheliselt konverentsilt "Eesti ja E Liit: kallis pörsas kotis" Tallinnas 16.06.2003)
- ...Põhiseaduslik leping räägib vaid rahvuslikust identiteedist, kuid mitte enam rahvusriikide iseseisvusest. Identiteet on ka kurdidel, palestiinlastel, tšetšeenidel ja paljudel teistel rahvastel maailmas.

Liitumisega kaotame demokraatiat

- E Liidu põhiseadusliku lepingu eelnõu näeb ette, et E Liit saab õigussubjektiks, mis annab tema institutsioonidele õiguse liikmesriikide nimel sõlmida rahvusvahelisi leppeid mitte üksnes majanduse vallas, vaid ka välis-, julgeoleku- ja õigusküsimustes.
- Riigi põhiseadus saab legitiimsuse rahvalt. Paraku on E Liidu põhiseaduslik leping tehtud teistel alustel. Euroopa rahvad pole kellelegi andnud mandaati Euroopa põhiseaduse loomiseks, konvendi liikmeid pole selleks rahva poolt valitud ega isegi mitte volitatud.
- E Liit muutub föderaalriigiks, s.t riigiks, kus valitsemisfunktsioonid on jaotatud selgelt föderaalseteks, rahvuslikeks ja kohalikeks (regionaalseteks) kompetentsideks ja föderaalne õigus on rahvuslike ja kohalike seaduste suhtes ülimuslik.
- Ka N Liidu põhiseaduses oli kirjas, et N Liit on "ühtne paljurahvuseline liitriik, mis on moodustatud sotsialistliku föderalismi põhimõtte alusel, rahvaste vaba enesemääramise ja võrdoõiguslike nõukogude sotsialistlike vabariikide ühinemise tulemusena".

- Kavandatav föderatsioon on rohkem tsentraliseeritud ja vähem demokraatlik kui mitmed teised föderatsioonid tänapäeva maailmas. Näiteks USAs on kõik osariigid, sõltumata rahvaarvust, Senatis võrdset esindatud (kaks kohta). E Liidu tingimustes ei saa liikmesriigid võrdset esindatust ei parlamentaarses ega põhiliselt otsuseid tegevates valitsusinstituutides. Eesti otsuste kaal on vaid ligikaudu 1%.
- E Liidu regulatsioonid ja direktiivid on asendatud seaduste ja raamseadustega. Selline muutus rõhutab fakti, et tegemist on põhiseadusega, E Liidus tehakse seadusi nagu igas teiseski riigis.

Ivar Raig

Eesti Põhiseaduse Assamblee liige

Savisaare arvamus

- "Eesti deklareeris Euroopa Tulevikukonvendi kokkukutsumise eel, et toetame riikide liitu, aga mitte unitaarriiki. Nüüd peaks olema meil julgust tunnustada, et me (iseigi koostöös teiste väikeste riikidega!) ei suutnud selliseid arenguid ära hoida." (Edgar Savisaar, PM 10.07.2003)

Rahvas kaotab hääle

Üliriigi, tsentraliseeritud Euroopa Ühendriikide ("United States of Europe") moodustamine E Liidus toimub läbi võlude ja valude.

Vastuolu meie seadustega

Põhiseaduse juriidiline ekspertiis komisjon tuvastas, et Eesti E Liiduga liitumine ja liitumisprotsess on vastuolus Eesti Vabariigi põhiseadusega. Ja seda mitte ainult seaduse esimese paragrahvi ja peatükiga – kogu põhiseaduse olemus peaks enne liitumist muudatama. Miks seda ei ole ametlikult tehtud?

E Liit ei ole demokraatlik ühendus, sest üliluslike otsuseid võtavad vastu rahva mandaadita euroametnikud. Liikmesriikides kasutatavat klassikalist võimude lahususe põhimõtet ei kohaldata ühenduse õigusloome süsteemis. ("Euroopa Ühenduse õiguse ABC", lk 56)

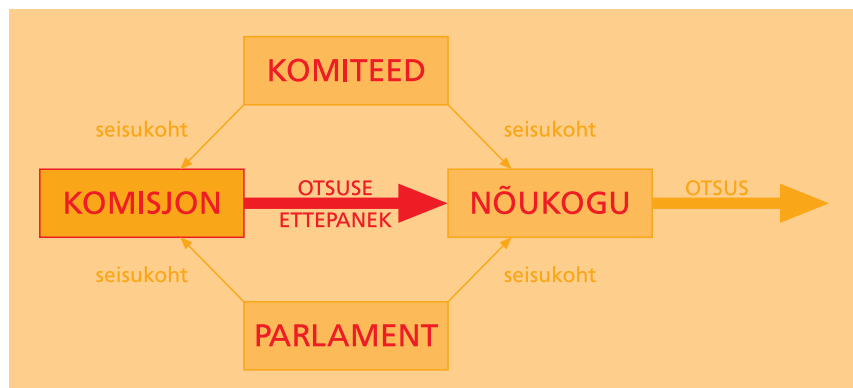
Esmärk pühendab abinõu ning kes Euroopa Tulevikukonvendi presiidiumi ja selle presidendi Valéry Giscard d'Estaingi jõuetoditele ei allu, sellest sõidetakse lihtsalt üle.

Kuigi mõiste "föderaalne" ja uue riigi täpne nimetus kõrvaldati ametlikust tekstist, on eesmärk endiselt föderaalne üliriigi moodustamine. E Liidu senine koostöö põhines suveräänsete riikide kokkuleppel, kus liikmesriigid andsid enda loodud ühendusele suveräänsed õigused lõplikult üle. Liikmesriigi suveräänsus taastuks alles pärast E Liidust lahkumist, kuid...

...võta näpust!

Erinevalt N Liidus kehtinud teoreetilisest võimalusest ei saa E Liidust välja astuda, seda ei saa edaspidi uue põhiseaduse järgi ka praktiliselt. Või täpsemalt – mehhanism on väga keeruliseks tehtud. Esmalt tuleb soovist kaks aastat ette teatada. Teiseks valmistatakse ette spetsiaalne lahkumisleping koos edaspidiste rahaliste ja muude kohustustega, mille üle arutlemisest ja otsustamisest ei tohi välja astuda sooviv riik ise osa võtta – ehk väljaastumine ei ole vabatahtlik, vaid saab teoks juhul, kui teised lubavad.

Moodustamisel on uus, E Liidu presidendi ametikoht. Presidendi ei vali ametisse rahvas, vaid kvalifitseeritud hääleteenamusega suurriikide esindajad; temast saab alaline E Liidu esindaja nii siseriiklikult kui ka rahvusvaheliselt. See toob kaasa rahvusriikide rolli suure vähenemise ning senise eesistujamaa rotatsiooni mehhanismi kaotamise alates aastast 2009. Komisjoni president oleks uue riigi peaminister ja valitsus oleks kokku 15 liikmeline. Kuigi Komisjoni liikmete kohtadele esitavad kandidaate liikmesriigid (igale kohale kolm kandidaati, kellest üks on naine), teeb Komisjoni president nende hulgast oma isiklikul äranägemisel 13se valiku ja jagab "portfellid". Komisjonist välja jäänud riigid saavad ilma "portfellita" ja hääleõigusega kaasliikmete/nõunike kohad.

Otsuse vastuvõtmise protseduur E Liidu õigusloomes: rahva mandaadita Komisjonil on ainuõigus teha ettepanekuid meie saatuse üle. Puudub klassikaline võimude lahususe põhimõte.

Vana hea poliitbüroo

E Liidus ei ole võimude lahusust ja rahvas ei osale oma esindajate kaudu uue riigi juhtimises. Nii nagu N Liidus ei kehtinud võimude lahususe printsiip, ei kehti see ka E Liidus. Nii nagu seni, on ka edaspidi ainult rahva mandaadita Komisjonil (valitsusel) seadusandlike algatuste õigus. Vastu võetakse need liikmesriikidele ja rahvastele üliluslike otsused kinniste uste taga, rahva mandaadita Nõukogus kvalifitseeritud hääleteenamusega (13 riiki 25st ja 60% elanikkonnast) põhimõttel – suurtel riikidel rohkem häält, väiksematel vähem (Eestil neli häält 345st). Juba Nizza lepingu lisa II suurendas suurriikide hääleulatust ligi kolm korda ja väikesel vaid kuni kaks korda. Kokkuvõttes tähendab see, et 12 väikeriiki on vähemuses ja peavad leppima 13 riigi otsustega. Kolmel suurriigil on aga sisuliselt vetoõigus. Edaspidi toimub liikmesriikide üle otsustamine peagi ametlikustatavas "poliitbüroos", kuhu kuuluksid E Liidu president, asepresident, välisminister, majandus- ja justiitsnõukogu presidendid ning kaks ministrit Euroopa Nõukogust rotatsiooniprintsiibil.

Rahval puudub hääl

Uues riigis on rahvusparlamentide roll pea olematu ning seadusandlik võim tsentraliseeritakse Brüsselisse. Rahvusparlamentidel ja

Euroopa Parlamendil (EP) puudub isegi seadusandluse algatus-, parandus- ja lõpetusõigus. Euroopa Parlamendi liikmete arv piiratakse 732ga (Eestil 6 kohta), mis ei kompenseeri iseotsustamise kadu kohalikus poliitikas ja majanduses. Samuti pole liikmelisus seotud rahvusriigiga, vaid riigülestes parteidega. Võib tekkida olukord, kus Eestis võidakse valida EPsse suure rahakotiga muust rahvusest/riigist eurokoodnik (nt türkklane). EP roll on aga tühine, kuna tal pole seadusandlikku võimu. Säilib vaid võimalus toetada enamushääletusega mõningaid valitsuse esitatud seaduseelnõusid.

Kokkuvõttes ei ole rahval uues Euroopa Ühendriikide juhtimiskeemis kohta. Rahvas ei saa valida ei uue riigi presidenti, ei komisjoni presidenti ega osaleda demokraatia põhimõtteid järgides ei oma rahvusriigi ega uue loodava riigi juhtimises enda valitud saadikute kaudu. Sellised on E Liidu uue põhiseaduse eelnõu võlud ja valud. Aga eks Eesti rahvas pea 14. septembril ise otsustama, kas liituda või mitte uue üliriigiga, kus võim on demokraatliku kontrollita isikute või nende endi loodud institutsioonide käes.

Uno Silberg
majandusteaduste doktor

Liitumine tuleks edasi lükata

E Liiduga liitumine tingib tollide ja kvootide kehtestamise importkaupadele kolmandatest riikidest. See põhjustab ränga hoobi nii tarbijaile kui ka tootjatele ja kaupmeestele.

Paljude Venemaalt, Ukrainast, Hiinast jm Eestisse tulevad odavad kaubad (sh metall, teravili, suhkur, autod, puuvill jne) muutuvad tunduvalt kallimaks. Sellest kaotavad eelkõige tarbijad. Kuid suure tagasilöögi annab see ka Eesti tootjatele ja kaupmeestele.

Vald peab ise vaesed toitma

Liitumine 2004. aastal tõstab ka kütuse- ja tubakahindu, kaotab käibe- ja aktsiisimaksuvaba kaubanduse laevades, lennukites ja vabakaubandustsoonides, millega kaasneb omakorda hinnatõus transpordis ja turistide voolu vähenemine Eestisse. Käibemaksuvabastuste ja -soodustuste lõpetamise nõue teeb kallimaks ka ajakirjanduse, soojamajanduse ja kultuuriteenused. Ära jäävad käibemaksu tagasimaksud reeksporttoodangult ja -teenustelt.

E Liidu bürokraatliku põllumajanduspoliitika kohustusliku rakendamise tagajärg on toiduainete järsk hinnatõus, mis teeb kallimaks ka siinse tööstust. Mitmed välisinvestorid ongi

juba hakanud viima oma ettevõtteid odavamale tööstustele piirkondadesse.

Hinnatõus annab järjekordse löögi mõistagi ennekõike pensionäridele ja vähese sissetulekuga peredele, kelle toimetulek jääb rippuma Eesti riigi õhukese eelarve lõa otsa.

Ametlik propaganda ei peaks andma võltslootusi, et pensionäride ja vaeste elu hakkab E Liidu toel kiiresti paranema. E Liidul ei ole ühtseid sotsiaal-, haridus- ja mitmeid teisi kalleid poliitikaid. Vallavaesed peab ka E Liidus iga vald, ka Eesti, ikka ise ära toitma. Meil on vaeste osakaal aga väga suur ning võib ette kujutada, mis juhtub, kui toidu, elektri, transpordi jt igapäevaste kaupade ja teenuste hinnad hakkavad kasvama ilma töötasude ning pensionide samaväärse tõusuta.

Kinnisvara võõrastele

Liitumine toob kaasa ka kohustuse avada kinnisvaraturud ja lõpetada maa-reform E Liidu kapitali vaba liikumise reeglite kohaselt. Selle tagajärjel võib

juba kümnekonna aasta pärast tekkida olukord, kus valdav osa maast on välismaalaste omanduses. Kinnisvarahinnad on Eestis praegu enam kui kümme korda madalamad E Liidu omadest.

Kokkuvõttes tähendab E Liidu majanduspoliitika rakendamine Eesti konkurentsivõime halvenemist, mis vähendab kiire majanduskasvu lootusi ning suurendab tõenäosust muutuda "Euroopa tiigrikesest" Euroopa aguliks. E Liiduga ühinemise edasilükkamine ja koostöö kandidaatriigina võimaldaks jätkata seni edu toonud majanduspoliitikat, vältida hinnašokki, kohandada paremini uute majandustingimustega, lõpetada maareform, lahendada võimu delegeerimise küsimus põhiseaduses, saavutada uutel liitumisläbirääkimistel vajalikud erandid ja üleminekuperioodid ning suurendada rahva valmisolekut teadliku valiku tegemiseks. Ma ei taha, et Eesti ostetaks E Liitu.

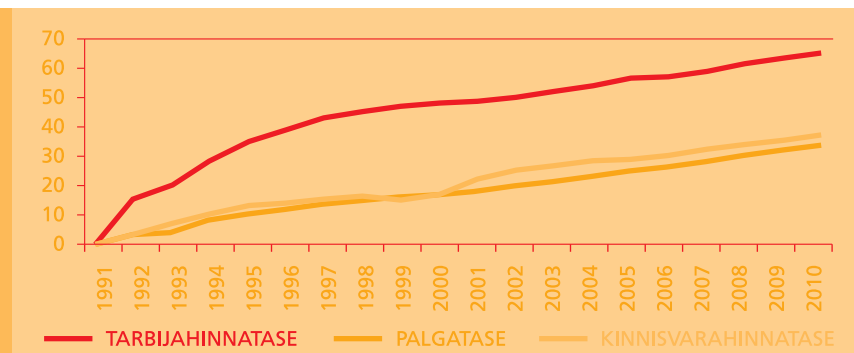
Ivar Raig

Audentes Ülikooli professor

Suhteliste hinnatasemete muutumine E Liiduga liitumisel

Seniseid ennustusi teinud analüütikud on peamiselt pankade ja ministriumide ametnikud, mitte E Liitu ja liitumismõjusid analüüsinud asjatundjad. Ennustuste tulemuste erinevused nii ühinemise kui ka mitteühinemise korral on tagasihoidlikud või pea olematud. Üksmeelne oli liitumisjärgses maksukoormuse kasvus, eri hinnangutel kuni 5%ni SKPst.

Eesti ametlik liitumine E Liiduga vaid kiirendab möödunud 12 aasta hinnaühildumise jätkumist ega too kaasa lubatud majanduskasvu. Juhul kui Eesti ei liitu E Liiduga,

Eesti hinnatasemed võrrelduna E Liiduga 1991–2002 ja prognoositavalt 2003–2010 (%).

Allikas: J. Raim

on tarbijahinnatase aastane tõus ca 1–2 protsendipunkti võrra väiksem. Samuti on 1–2 protsendipunkti võrra väiksem palkade

ja kinnisvarahindade tõus. Milleks liituda, kui pudrumägesid ja piimajõgesid pole tulemas ja maksukoormus vaid kasvab?

Kaudsed kulud: jäämäe veealune osa

Kas E Liiduga ühinemine on Eestile majanduslikult kasulik või kahjulik? Järgnevalt analüüsime Eesti võimalikke liitumisjärgseid otseseid ja kaudseid kulusid.

Otsekulud oleksid hinnanguliselt aastas ligi 3% SKPst. See koosneks Eesti liikmemaksust ja liikmesuse lisakulutustest, WTOga sõlmitud kokkulepete rikkumisest tekkivatest kahjudest ning kindlate toodete (suhkur, banaanid, riis, metall jne) hindade tõusust, mis põhjustavad tagasilööke majandusele ja elanikele.

Asjad, millest vaikitakse

Jäämäe veealune osa ehk kaudsed kulud oleksid aga ligi 6% SKPst aastas, sh kulutused *eurolobby*'le Eestis ja Brüsselis, ebasihipärane kaasrahastamine, kulutused, mida toob kaasa Eesti euroadministratsiooni vastavusse viimine E Liidu sisepoliitika vajadustega ja edaspidise vastavuse tagamine, vabakaubanduslepingute lõpetamise kulud, tagasilöögid majandusele *tax-free* kaotusest jne.

Lisaks tuleks arvesse võtta, et **kaudsed kulud 10 aasta jooksul** on veel vähemalt 6–7% SKPst aastas. Mis tähendab tarbijaid ja maksumaksjaid koormavate kulutuste kasvu vähemalt 10 aasta jooksul, kuni saavutatakse E Liidu "nõuetele" vastav tase – üldine hinnatõus (kütus, tooraine, energia jne), keskkonna, tööstuse ja põllumajanduse, tööjõupoliitika, sotsiaalkulutuste, jäätmemajanduse, energeetika jm vastavusse viimine euronõuetega.

Seega on ligi 100 000 leheküljest euroseadustest (*acquis communautaire*) ja pea

TULUD 3%	E Liidust saadav tulu aastas (sh SAPARD, ISPA ja muud fondid)	+ 3%
KULUD 16%	Eesti jooksvad otsekulud aastas (sh liikmemaks jm)	- 3%
	Eesti kaudsed kulud aastas (sh administratsioon jm)	- 6%
	Eesti ühekordsed kaudsed kulud aastas (seadusandlus, euronõuded jm)	- 7%

E Liiduga liitumise hüpoteetilised tulud ja kulud aastas (% SKPst). Bilanss Eesti kahjuks – 13% (ligi 13 miljardit krooni aastas). Uno Silberg © 2000

6000leheküljelisest liitumislepingust tulenevate kohustuste kogumi rakendamise hind Eestis prognoositavalt kokku üle 15% SKPst aastas, kui kõiki ettekirjutusi piinliku täpsusega täita. Sellest aga eurooptimistid valjul häälel rääkida ei armasta.

Elanikkond kannatab

Kui Eesti ei liituks E Liiduga, siis osa kulutusi ehk hinnanguliselt kuni kaks kolmandikku jääks sellisel kujul olemata ning saaksime lähtuda eelkõige oma riigi huvidest ja vajadustest. Kui aga liitutakse ja täidetakse kohusetundlikult E Liidu ettekirjutusi, siis ei jätku Eestis raha koolidele, meditsiiniasutustele, pensionäridele või noortega peredele, kuid kulutused E Liiduga

seoses aina suurenevad. E Liit katab ühiskatlast ümberjaotuse korras vaid kuni 3% SKPst aastas, kusjuures üle 1% sellest maksab Eesti liikmemaksuna ise kinni. Kui liikmemaks edaspidi suureneb, siis ka rohkem. "Euroabi" ei korva tekitatud majanduslikku ebavõrdsust ning suure osa kulutustest lükkab riik teadlikult ettevõtete ja elanike kanda. See on asjaolu, mida peaks igaüks enne 14. septembri rahvahääletust teadma ning arvesse võtma. Niisiis: kas olla oma iseseisva riigi arengu **või** euroliitumise poolt? Need on kaks teineteist välistavat valikut.

Uno Silberg
majandusteaduste doktor

Valitsus ei soovinud liitumismõjusid analüüsida

E Liiduga liitumise majanduslik külg on seni komplekselt läbi analüüsimata. Üldistava vastuse küsimusele, miks liitumismõjusid ei ole seni uuritud, andis kaks päeva enne liitumislepingu allkirjastamist 14. aprillil 2003 pealäbirääkija ja välisministreeriumi asekan-

ter Alar Streimann: "Prognoosida on võimalik liitumisega vahetult seotud tulusid ja kulusid, s.o raha liikumist E Liidu eelarvest Eestisse ja vastupidi. Kaudsed tulud ja kulud – mõju majanduskasvule, investeringutele, mingite reeglite rakendamisest tulenev – on raskesti mõõdetavad ja kui keegi väidab end neid teadvat, siis tuleb ikkagi rääkida hüpoteesidest, prognoosidest. Ma ei usu, et on võimalik koostada

täpset ja usaldusväärset bilanssi Eesti kohta, olen aga kindel, et mitteliitumisega kaasnevad Eesti jaoks rahas mõõdetavad tagasilöögid."

On aga fakt, et Inglismaal on E Liiduga seotud otsesed kulud aastas 3 miljardit naela ja kaudsed kulud kuni 25 miljardit naela – ehk kaudsed kulud on otsestest kuni 8 korda suuremad. (Roger Helmer, MEP 2000: 6)

10 miljardit miinust aastas!

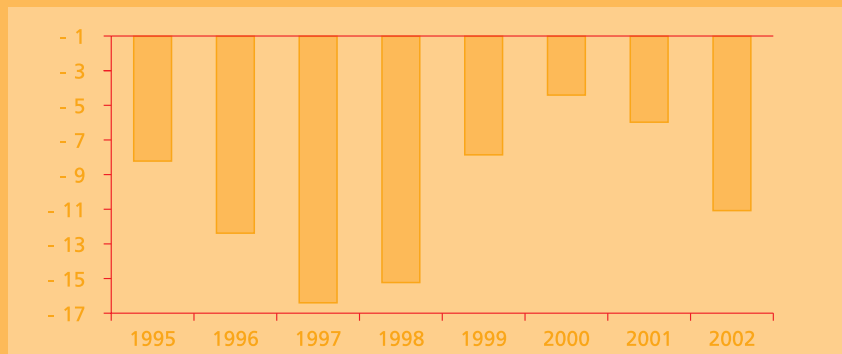
Eesti import E Liidu maadest 1993–2002 oli 325 miljardit krooni, samal ajal kui eksport oli vaid 237 miljardit krooni. 2003. aasta esimesel poolel pole olukord parane- nud ning eksport on alates 1993. aastast kokku impordist väiksem üle **90 miljardi krooni**. Viimase 8 aasta defitsiit kaubavahetuses E Liiduga on olnud keskmiselt **10 miljardit krooni aastas!**

Selgituseks:

- Tegemist ei ole kogudefitsiidiga, vaid Eesti ja E Liidu liikmesriikide kaubandussaldoga.
- Kaubandusbilanss on läinud paigast ära E Liitu astumise protsessi ajal ja osaliselt ka selle protsessi tagajärjel.
- Eestil ei ole alust loota, et E Liitu astumine iseenesest kaubandusbilansi puudujääki vähendama hakkaks.

Suure euroabi müüt

Rahandusministeeriumi andmetel ole- me saanud kümne aastaga E Liidult PHARE, ISPA, SAPARDi ja veel mit- mete programmide kaudu abi **5,7 miljardit krooni**. Seda "abi" tuleb võrrelda sadade mil- jarditega, mis samal ajal on Eesti negatiivse

Eesti negatiivne kaubandussaldo E Liidu liikmesriikidega 1995–2002 (miljardit krooni).

Allikas: ESA

kaubandusbilansi tõttu välja voolanud. Samal perioodil on Eesti eksport E Liiduga olnud üle **90 miljardi krooni** impordist väiksem (vt joon- nis) ning muu maailmaga isegi **155 miljardi krooni** võrra väiksem. Kaubandusbilansi nega- tiivsust on soosinud meie seniste valitsuste poliitika, mis laskis välismaistel firmadel meie ettevõtteid võileivahinna eest üle võtta. Nega- tiivse kaubandusbilansi üks põhjus on olnud ka see, et Eesti pole käitunud riigina ja on euroliitumise protsessi käigus võtnud vastu endale kahjulikke otsuseid. Suurem osa euro- abirahast on kulunud eelkõige euroametnike

koolitamisele, ülalpidamisele ja lennutamisele; ponnistamisele selle nimel, et täita täht-tähe- lte euronorme. Me oleme pidanud sama abiraha eest ostma euroliidu maades toodetud masinaid ning seadmeid, mis ei pruukinud olla meie jaoks kõige soodsama hinna ja kvaliteedi suhtega. Suur osa abirahast on läinud seega "abistajatele" tagasi.

Tõnu Tõnso
TPÜ õppejõud

Saksamaa aitab? Vaevalt küll

- Suur Saksamaa ei ole suutnud 10 aasta jooksul vähendada "noorema venna" – endise Ida-Saksamaa aladel tööpuudust alla 20%. Miks peaks ta Eestit aitama?

Ametnike ülalpidamisrahad

- Abirahade jaotamise kirjutamata reegli järgi läheb kuni 88% abist otseselt või kaudselt andjale tagasi.
- Aastatel 1991–2002 on Eestile E Liidu eelstruktuurifondidest eraldatud ligi 6 miljardit krooni, millest rohkem kui kaks kolmandikku on kulunud ametnikele ning riigiparaadile. (ÄPonline 11.10.2002)
- Londoni juhtiv majandusanalüütik *Tim Congdon* ennustab E Liidu majandusele allakäiku. Eestis kasvab tema prognooside kohaselt maksukoormus lähema 30 aastaga 60–70%ni SKPst.

Ebavõrdne kohtlemine

- E Liit kohustab kandidaatriike suurendama lähitulevikus kulutusi keskkonnakaitsele kuni 5–6% SKPst, kokku 110 miljardit eurot (1,7 triljonit krooni). Kusjuures praegused liikmesriigid kulutavad selleks vaid 1% SKPst. (EUobserver 22.01.2003)

Kelle huve eelistatakse?

"Euroopa Liidu laienemine on unikaalne võimalus Euroopa majanduskasvu suurenda- miseks maksujõulise nõudluse tekitamisega, mis annab Euroopa firmadele konkuren- tsieelised uute liikmesmaade turgudel." – *Toomas Hendrik Ilves*. (EPL 20.09.2000).

Welcome to Estonia, võõrtöölised!

Euroopa Komisjon pakkus välja uue radikaalse ühise immigratsioonipoliitika, mis lubaks miljonitel võõrtöölistel legaalselt E Liitu siseneda ja seal elada. Uue poliitika teine eesmärk on piirata illegaalset sisserännet, mis Europoli hinnangul ulatub praegu 500 000 inimeseni aastas. (EUobserver 23.11.2000 ja ÄP 24.11.2000)

Venemaa vibutab sõrme

"Soome ühinemine Euroopa Liiduga 1995. aastal tõi Vene firmadele kahju, mida bloki uuel laienemisel enam korduda ei tohiks!" – *Venemaa energiamonopoli juht Anatoli Tšubais*. (ÄP 11.10.2000)

E Liit EI garanteeri julgeolekut

Levinumaid euromüüte pajatab, et liitumine E Liiduga garanteerib Eestile ka julgeoleku. Meil olevat valida vaid kahe võimaluse vahel: liitumine Venemaaga või E Liiduga. Alternatiive polevat, kuna Eesti olla iseolemiseks liiga väike riik.

Kui Eesti võimalik NATO-liikmelisus kui julgeolekutagatis E Liiduga liitumise protsessist eraldada, kukuks E Liidu julgeolekugarantii kaardimajakesena kokku. Ka ei saa märkimata jätta, et kuulumine vaid NATOsse maksaks meile aastas 2% SKPst, mis on E Liiduga kaasnevatest nn pehme julgeoleku kulutustest kuni 8–9 korda odavam.

E Liit ei taga meile ei sõjalist, majanduslikku ega poliitilist julgeolekut. Seda tagab eelkõige liitumine NATOga.

Võitjad ja kaotajad E Liidus

Iga suurem muutus ühiskonnas toob kaasa poliitilise ja majandusliku võimu ümberkujunemise, ühed elanikegrupid võidavad, teised kaotavad. **Mis juhtub Eestis?**

Võitjad

Kõige suuremateks võitjateks osutuvad poliitikud, riigiametnikud ja tõlgid, kes asuvad kõrgepalgalisele tööle E Liidu institutsioonides või nendega seotud asutustes. Neid inimesi on Eestis kokku kuni **üks tuhat**.

Teatud võitudega võivad arvestada ka **juristid, ajakirjanikud** ja teised riigiteenistujad (kuni **10 tuhat**).

Suuremate võitjate hulgas on ka **üliõpilased** ja **teadlased**, kellel avanevad võimalused tasuta õppimiseks või kõrgelt tasustatava õppe- või teadustöö läbiviimiseks välismaal (kuni **10 tuhat** inimest).

Võitjad on ka need vähesed **põllumehed**, kes juba saavad (üle viiesaja ettevõtte) või hakkavad saama põllumajandus-, keskkonna- ja regionaalpoliitika toetusi (kuni **20 tuhat** inimest).

Võitjateks on ka **pangad ning kaupu või teenuseid eksportivad ettevõtted**. Nende töötajad (kuni **200 tuhat**) võivad ilmselt oodata hindadest kõrgemat palgatõusu, kuigi põhiosa kasumitest volab omanike taskusse.

Teatud sfäärides võivad osutada võitjateks ka teised ettevõtjad ja importijad, kes suudavad siseturul kaupu ja teenuseid pakkuda võitjate gruppi kuuluvatele tarbijatele. Teiseid võitjaid veel maksimaalselt **80 tuhat** inimest.

Seega **kokkuvõttes** võivad võitjateks osutada kuni **321 tuhat inimest**, so alla poole valimisõiguslikest kodanikest.

Kaotajad

Kõige selgemad kaotajad on **pensionärid (360 tuhat), töötud (43 tuhat), invaliidid** ja suur osa **paljulapselisi peresid**, (kokku **ca 500 tuhat** inimest), kelle sissetulekud tõusevad aeglasemalt kui hinnad.

Ettevõtjatest on suurimad kaotajad **importijad**, kelle põhilised partnerid on mitte E Liidu riikides, eriti nendes, kelledega Eestil on praegu vabakaubandusleping. Kolmandate riikidega kaubavahetuse piiramise tõttu kaotab umbes **50 tuhat** töötajat.

Kaotajateks on ka **laeva- ja lennufirmad**, sest liitumisläbirääkijad ei suutnud kaitsta *tax ja duty free* kaubanduse säilitamist.

Tootjatest ja eksportijatest on kaotajaks eelkõige **kalatööstus**, mille positsioonid oluliselt nõrgenevad oma peamisel turul Ukrainas. Järjekordne valus kaotus tuleb kokkuvõttes vastu võtta ka **põllumeestel**, sest E Liit kehtestab nende peamisele sissetuleku allikale piimale tootmiskvoodid ja väga ranged tootmis-, töötlemis- ning realiseerimistingimused, mis sunnib paljusid oma senise tegevuse lõpetama (kaotajad **ca 20 tuhat**).

Kõrgete euronõuete tõttu ei suuda vajalike tootmis- või teenindusstandardeid täita või surutakse tihenevas konkurentsi turult välja paljud tänased **väikeettevõtjad**, **ca 10 tuhat** inimest.

Kokkuvõttes kujuneb võitjate-kaotajate bilansiks seega 321 tuhat 580 tuhande vastu, ülejäänud Eesti elanikkond (üle 400 tuhande, peamiselt noored) jaotuvad enam-vähem võrdselt kaotajate või võitjate vahel, sõltuvalt sellest millise leibkonnaga on nad lähemalt seotud.

Igaüks peaks mõtlema, kas ta kuulub E Liiduga liitumisel rohkem võitjate või kaotajate hulka ning selle järgi otsustama, kas hääletada euroliitumise poolt või vastu.

Ivar Raig

Audentes Ülikooli professor

Kas teadsid, et...

- ...Poola president koos teiste Ida-Euroopa liidritega kutsus 2001. aastal Salzburgis toimunud majandusfoorumil üles Venemaad E Liidu liikmeks võtma? (SLÖL 3.07.2001)
- ...praeguse E Liidu eesistujamaa Itaalia peaminister Silvio Berlusconi soovib Venemaa ja Iisraeli liitumist E Liiduga? (EUobserver 21.03.2003)
- ...Hansapanga juht Indrek Neivelt ennustab, et Eestisse tuleb 30 000 immigranti Aasiast ja Venemaa saab E Liidu liikmeks? (EE 05.06.2003 ja PM 05.06.2003)
- ...28.05.2003 välisministeeriumis ja 29.05.2003 Tartus toimunud avalikul arutelul "Kuhu lähed, Euroopa?" nimetati Venemaa ja Marokot kui E Liidu järgmisi prioriteete?
- ...liitumine avab Venemaa-Eesti piiri? Euroopa Komisjoni presidendi Romano Prodi väitel võib venelaste viisavaba reisimine E Liidu riikidesse saada tegelikkuseks juba viie aasta jooksul! (BNS 18.07.2003)

Suu kinni, suured räägivad!

- "Euroopa ühisraha juhiv rahvaid loobuma oma suveräänsusest finants- ja palgapoliitikas, nagu ka rahanduses. Liikmesriikide autonoomsuse säilitamine ühtse maksupoliitika korral on lihtsalt illusioon." (*Hans Tietmeyer, Saksa Riigipanga president, 1991*)

- Berliinis asuv Saksa Majandusuuringute Instituut ennustab, et E Liidu kokkuvarisemine algab Saksamaalt, kuna Saksamaa majandust on tabanud tagasimineku: praeguselt napilt 0,6% kasvult miinus 0,1%ni. Saksamaal on juba praegu 4,5 miljonit töötut (mitteametlikult isegi üle 5,5 miljoni) ning töötus kasvab veelgi. Eelarve on defitsiidis ja kontrolli alt väljas, rikkudes teist aastat järjest E Liidu stabiilsuse pakti reegleid. Saksamaa ei suuda enam kontrollida oma majandust.

- Väited, et Iirimaa kosus E Liidu liikmena, on ekslikud. Iiri astus E Liitu 1973. a, kuid veel 1985. a oli tööpuudus 18% ja majanduskasv alla 3%. Kiire kasv algas aastal 1993, kui lagunes Euroopa riikide valuutade kooskõlastussüsteem ERM ja Iirimaa võttis vabanenud finantsmaailmas USA ja Euroopa vahendamise enda kanda.

- "Euroopa tulevik pole selge. Maavarad on lõpukorral, majanduskasv nullilähedane, loodus saastunud, Nobeli preemiaid ei tule enam – Euroopa on kaotanud oma ajupotentsiaali, kultuur nivelleerub. Siit küsimus – kas me pikemas perspektiivis läheme kaasa võitjatega või hoopis kaotajatega?" (*Edgar Savisaar, PM 10.07.2003*)

Kelle laualt sööd, selle laulu laulad!

- Oma toit ja põllumajandus on üks riigi alustugesid. Kelle sööki sööd, selle laulu laulad. Euroliitumine on toonud juba eelnevalt kaasa meie põllumajanduse kollapsi ja vastupanuvõime raugemise. Viimase kümnendi jooksul on meie tööhõive põllumajanduses vähenenud ligi viis korda ja põllumajanduse osatähtsus SKPs kahanenud üle viie korra.
- Euronõuded ja traditsioonilise toidulaua muutumine vähendab võimet haigustele vastu panna, suurenevad kulutused ning sõltuvus kallistest ravimitest. See, mis toidust puudu jääb, tuleb apteegist kalli raha eest juurde osta.
- Eesti põllumajanduse ja oma toiduga isearustamise taandarengu põhjuseks ei ole olnud mitte väike efektiivsus, inimeste saamatus ega konkurentsivõimetus, vaid pikaajaline euroliitumise ettevalmistus. Seeläbi on Eesti põllumajandus kaotanud juba vähemalt 30 000 töökohta. Näilised toetused ja eurohüved ei kompenseeri tekitatud kahju.
- Eesti elanike arvu ja põllumeeste suhe on juba praegu 3,5 korda väiksem kui E Liidus keskmiselt. Paradoks seisneb aga selles, et Eesti ei tohi E Liidu rüpes enam kunagi ennast ise ära toita. Europlaani kohaselt tohime vaid alla poole vajaminevast ise toota, teine osa tuleb tingimata importida. Lisaks kaovad ka senised E Liidust ja mujalt saadud kuni 80% subsideeritud ja eksporditoetustega odavamaks muudetud toiduained.
- Kui N Liidus sai plaanimajanduse raames ületootmise eest preemiat, siis E Liidus, vastupidi, kaasnevad ületootmisega suured trahvid ning ka vähestest toetustest ilmajätmine.
- Praeguses E Liidus tuleb ligi kahel kolmandikul põllumeestest väljaspool põllumajandust muud tööd teha, sest muidu ei tule ots otsaga kokku. Kuidas peaks Eesti põllumees E Liidus hakkama saama?
- E Liidu põllumajandusreeglite ja bürokraatia tipp: piimakvoot 2004.–2005. turundus-aastaks on Soomes 2 419 026 324 kg (täpsus ühe kilogramminil!).
- Euroopa Komisjoni president Romano Prodi vastus küsimusele, kas ei ole nii, et kandidaatriigid ruttavad liituma vaid selleks, et saada rohkem raha: "Kui eesmärgiks on vaid saada rohkem raha, siis on juba mõttekam seista väljaspool E Liitu. E Liit on midagi muud. E Liit on meie ühine tulevik." (EPL 19.06.2001)

E Liit sulatab hoiused

Eesti astumisel E Liitu sulavad panga- hoiused nagu kevadine lumi. Kes võidavad?

Kaoavad hoiustajad – (hoiustel seisva) sularaha ja välisvarade omanikud, samuti praegu põhiosa oma tuludest välismaalt hankivad isikud. Kannatavad ka väliseestlased ja Skandinaavia riikide elanikud, kes kaoavad Eestis odavate ressursside allika – juhul kui nad pole taibanud Eestisse investeerida.

Võidavad isikud, kes on teinud suuremahulisi investeeeringuid Eesti immobiilsetesse ressurssidesse (à la Preatoni investeeeringud kinnisvarasse) ja ootavad nüüd kapitalikasviku peatset realiseerumist. Samuti võidavad need, kelle isiklik talent on seotud kitsalt Eestiga (nt Eesti seaduste või eesti keele tippspetsialistid), karjääriteenistujad riigisektoris ja need, kes saavad (või ootavad) suuri personaalpensioone.

Seejuures on raske hinnata E Liiduga liitumise summaarset majanduslikku efekti kogu Eesti elanikkonnale. Väikeseks majanduslikuks kaotuseks võivad paljud enda jaoks lugeda varandusliku ebavõrdsuse suurenemisest tingitud pahesid – töötuse kasvu, maapiirkondade kinnisvarahindade tõusu, raskesti tasatehtavat langust sotsiaalses hierarhias, üldist marginaliseerumist jne.

Jaanus Raim
majandusdoktorant

Miks vajab E Liit Ida-Euroopa maid ja Venemaad?

E Liidu huvides on lisaks Ida-Euroopa maadele ka Venemaa võimalikult kiire kaasamine ja seda kolmel põhjusel:

1. Lääne-Euroopa loodusvarad on lõppemas, aga naabruses olevates Ida-Euroopa riikides ning eriti Venemaal on nafta ja gaasi, metsa ja metalle külluses. Umbes 50 aasta pärast on nafta otsas. Kes kontrollib naftat, see kontrollib maailma majanduslikku arengut lähikümnenditel. Juhul kui E Liit laseb USA-l Siberi naftale käpa peale panna, on E Liit määratud majanduslikule hääbumisele.

2. Ida-Euroopa maade ja Venemaa turgu on E Liidu maadele vaja rohkem kui õhku. Kuigi Ida-Euroopa ostujõud pole praegu kuigi suur, oleme sunnitud kinnises tolliruumis suhteliselt kalli eurokauba ära ostma. Varanduslik kihistumine parandab äri- ja poliitilise eliidi toimetulekut. Venemaal lõob lisaks laineid "mafioosne tarbimine" – limusiinid ja

maasturid ning muud luksuskaubad.

3. Vähesse sündimuse käes vaevlev E Liit on muutumas pensionäride seegiks ja vajab hädasti odavat tööjõudu, kes hakkaks nende vanurite siibreid välja kandma. Sellisteks töödeks sobivad paremini kristlased ja indogermaanlased, kes on keeleliselt ja kultuuriliselt lähedasemad kui muhameedlased. Kuigi ka Ida-Euroopas ja Venemaal on iive negatiivne, on paljud noored valmis vastu võtma iga pakutava tööotsa.

Kokkuvõttes võib öelda: nullilähedase majanduskasvuga, demograafilist kollapsit üle elav E Liit on ilma Ida-Euroopa ja Venemaa toorainebaasi, kaubaturu ning tööjõuressurssideta hääbumisele määratud. Meil tuleb tunnistada, et Venemaa kaasamine on E Liidule palju tähtsam kui lähtumine väikese Eesti erihuvidest.

Tõnu Tõnso
TPÜ õppejõud

Hakkame toetama võõraid põllumehi

On fakt, et **odavaim moodus riike vallutada pole sõda, vaid vastase mõjutamine toidu abil.**

Kes kontrollib toiduainete tootmist ja tarbimist, kontrollib ka suuri turge ja terveid riike. Eestlased on aastasadu suutnud ennast ise ära elatada. Erinevate võõrvõimude all rügamine on seda aga alati raskendanud ja selles osas ei too euroliitumine ka edaspidi kergendust.

Kaks olulist nihet

E Liidus on põllumajanduspoliitika riik riigis, olles üliluslik ning tuues kaasa meie senise traditsioonilise põllumajanduse hääbumise ja toidulaua muutumise. Eesti põllumeest kaitsev põllumajanduspoliitika on asendatud eufooriaga E Liiduga liitumise ja euro üle ning üks põhilisi ühinemise argumente on E Liidust saadavad toetused Eesti põllumajanduse kriisist väljajoomiseks. Kriis on aga suuresti süvenenud just euroliitumise tagajärjel. Enese ühekskülgne sidumine vaid E Liiduga ei too Eesti põllumajandusele suurt lohutust. Miks? Vastus peitub E Liidu senises tegevuses ja uues planeeritavas põllumajanduspoliitikas.

Esiteks: põllumajanduse toetamine lüka-

takse maksumaksja õlgadelt tarbija õlgadele. Selle tulemusena kaotavad vähem vanade liikmesriikide kodanikud, kelle sissetulekud on kuni kümme korda suuremad kui kandidaatriikide kodanike omad ning kes suudavad seetõttu maksta põllumajandussaaduste eest kõrgemat hinda. Seda enam, et keskmiste sissetulekute ja elatusaseme ühtlustumist E Liidu omadega on prognoositud Eestile näiteks alles pärast 30 aastat.

Teiseks: vanade liikmesriikide põllumeestele kehtivad teised reeglid ning neile ühiskassast makstavad toetused on kuni neli korda suuremad kui kandidaatriikide põllumeestele. Üleminekuperioodi jooksul aastani 2013 senine põllumajanduspoliitika külmutatakse ning kohustused kantakse üle liikmesriikide ning nende põllumajandustootjate endi õlgadele (kinnise) siseturu tingimustes.

Kibe aganaleib

Ebaausas konkrentsis lõhe ida ja lääne põllumeeste vahel paraku vaid süveneb. Eelkõige saavad kibedat aganaleiba maitsta kandidaatriikide põllumehed. Näiteks Eestis elab suurem

osa põllumehi enda siseressursside arvel ja ennasthävitatult, suutmata investeerida. Aastane investeeringute puudujääk on kaugelt üle miljardi krooni, mida ei korva ka euroabirahad. Kui Kopenhaagenis lepit kokku, et enne liitumist aastani 2006 toetatakse kümnet kandidaatriiki ühiskassast ligi 12 miljardi euroga aastas, siis ajavahemikus 2006–2013 väheneb see summa aastas neljandiku võrra. Reformi põhijooned kujundatakse just enne võimalikku idalaienemist, eelkõige lahendab see just seniste liikmesriikide põllumeeste probleeme.

E Liidu laienemine on esmatähtis majanduskriisist vaelevatele praegustele liikmesriikidele. Euroliitumine toob juba tekkinud ja edaspidi tekkivate kahjude, tühise (loe: *tekitatud kahju mitte katva*) euroabi või ähvarduste toel meile vaid majanduslikke ja sotsiaalseid tagasilööke. Liitumisega kaasneb korvamatut kahju meie inimeste eluõnnele – tervisele, tööõimele ning isetoimetulekule. Kõik see põhjustab majandusraskusi, sotsiaalsete pingete kasvu, perede lagunemist ning pärsib järeltuleva põlvkonna teket ja arengut. See on pöördumatu protsess, kust täna puudub väljapääs.

Uno Silberg
majandusteaduste doktor

Maksud ja hinnad tõusevad hüppeliselt

Võimaliku E Liiduga liitumise momendist (eeldatavalt 1. maist 2004) peab Eesti kehtestama tollimaksu mõnedele mitteliikmesriikidest (eelkõige Venemaalt, Ukrainast, USAst ja Jaapanist) sisse veetavatele kaubagrupidale. Tollide suurused on kaubagrupiti keskmiselt 30–40% piires. See tõstab nende kaupade hindu, kuid põhiline osa laekunud tollimaksudest läheb E Liidu eelarvesse. Kuna Eestil ei ole õigust üleminekuperioodile, siis tõusevad liitumise momendist mootorikütuse aktsiisid: miinimumnormiks autobensiinil 4.49 (pliidi sisaldaval koguni 5.27), diislikütusel 3.84, raskel kütteõlil 2.03 krooni liiter. Lisaks tuleb Eestil kehtestada spetsiaalne aktsiisimaks suhkrule, ligikaudu 3.50 krooni kilo kohta. Kaob ka *tax-free* kaubandus.

Liitumise momendist tuleb lisada käibemaks turismiteenustele, ajalehtedele, õpikutele, töövihikutele, ehitistele, maale, aga ka matusteenustele jpt teenustele ja kaupadele, millele käibemaksu kehtestamise konkreetset kava valitsusel veel pole. Soojuusele ja küttele kehtestatakse 18% käibemaksuäär alates 1. juulist 2007. Hiljemalt 2009. aasta lõpuks peab tubakaaktsiis tõusma 8–9 krooni paki kohta. Väga segaselt ja vaieldavalt on liitumislepingus sõnastatud ettevõtte tulumaksu käsitlevad sätted. Tõenäoliselt jääb peale liitumislepingu konkurentsipeatükist tulenev tõlgendus, et ettevõtte tulumaks tuleb Eestil taastada hiljemalt 2008. aastast.

Olev Raju
majandusteaduste doktor
professor

Kas teadsid, et...

- ...suhkrusisaldusega toiduainete hinnad tõusevad euroliitumise järel vähemalt 20 protsenti ja leiva hind 5 protsenti? Keskmine elanik hakkab aastas suhkrule kulutama 300 krooni rohkem. (KN 18.06.2003)

Olgem väarikas riik!

- "Me oleme iseseisev riik, me ei pea teiega midagi, mida me ei taha!" (*Edgar Savisaar*, PM 10.07.2003)
- Liitumise edasilükkamine võimaldaks vältida E Liidu nõuete eiramise pärast Euroopa Komisjoni kriitika ja sanktsioonide või Euroopa Kohtu menetluse alla satumist. Võimu delegeerimist Brüsselisse või Frankfurdi eurosid ei saa põhiseadust muutmata Eestis rakendada.
- Eesti peaks käituma väarika riigina, kes ei ole kõigi pakutud liitumistingimustega nõus. Eestil tuleb liitumine külmutada, nagu on teinud kahel korral Norra ja 1992. aastal ka Malta.

Alternatiivid

(vastuargumendid müüdile "ELiga liitumisele ei ole alternatiivi")

Kas teadsid, et...

- ...europooldajate üks viimaseid argumente on, et senised valitsused on viinud Eesti riigi majandusliku ja sotsiaalse katastroofi äärele, eestlased ei saa enam ise riigi juhtimisega hakkama ning ainult E Liit suudab meid veel päästa!
- ...E Liidul on tulevikus 2 töökeelt – inglise ja prantsuse – ning 5 ametlikku keelt – lisaks eeltooduile hispaania, saksa ja poola? Nii palju siis eesti keele õitsengust!
- ...Kreekas vähenes majanduskasv pärast E Liiduga liitumist 64% ja Iirimaa 30%. (allikas: IMF)

Vana tuttav joru

"Meile öeldakse, et Eesti ei saa üksi hakkama. See vaidlus on kord juba läbi vaieldud. 1980. aastate lõpul nägid Moskva teadlased ja poliitikud palju vaeva, et tõestada – Eesti ei saa omaette hakkama. Tegelik elu on selle ammu kummutanud."
(Edgar Savisaar, PM 10.07.2003).

Suu kinni, suured räägivad!

- "Euro sisseviimine nõuab mõnede ekslike rahvuslike suveräänsuse ideede lõplikku matmist. Rahvuslik suveräänsus välis- ja julgeolekupoliitikas saab peagi olema ainult kujutlusvõime produkt." (Gerhard Schröder, Saksamaa riigikantsler, Haagis 19.01.1999)
- "On täiesti loomulik, et lähiaastatel tuleb Ida-Euroopa meie mõjusfääri, sest sakslased näevad seda ajaloolise määratusena!" (Immo Stabreit, endine Saksamaa suursaadik Pariisis, International Herald Tribune 11.09.1999)

Mida võidame, jäädes iseseisvaks?

Liitumine või mitteliitumine E Liiduga on rahvale kui eksamiküsimus: kas mõistetakse, et tasuta juustu saab vaid hiirelõksust...

E Liitu astudes on meil palju kaotada. Mida täpsemalt võidame, jäädes iseseisvaks?

1. **Eesti riik säilitab suveräänsuse.** E Liitu kuuludes tuleb suurem osa seadustest Brüsselist, Eesti Riigikogu osaks jääb need vaid heaks kiita.
2. **Säilitame võimaluse oma arengutee valimiseks** poliitika, majanduse ja kultuuri vallas, et kujundada Eestist kiiresti arenev Põhjala tiigerriik uuenevas Euroopas.
3. **Hoidume meie kahjulikest otsustest** ning ei kannata nende tagajärgede all. Ei söö ühises katlas keedetud suppi, mida liikmesriigid ja nende kodanikud peavad sööma "ühise perena".
4. **Säilitame õiguse kaitsta oma turgu**, et kaitsta rahvuslikul kapitalil põhinevaid ettevõtteid Eesti julgeoleku huvides.
5. **Saavutame kiirema majanduskasvu ja konkurentsivõime**, ilma, et peaksime järgima tuhandeid euronorme, mille täitmine on kallis ja tõstab toodete ja inimeste toimetuleku hinna paljudele üle jõu käivaks.
6. **Säilitame oma senised vabakaubanduslepingud.** E Liiduga liitudes peab kaugenema turumajanduse põhimõtetest ja deliberaliseerima majanduse.
7. **Säilitame kontrolli maavarade kasutamise üle.** E Liidus hakkaksid teised meie rahvusliku väärtuse ümbertöötlemise ja müümise pealt kasu teenima.
8. **Saame ise kaitsta oma looduskauneid paikasid.** E Liidus läheks maa rahakate välismaalaste ja välisinvestorite omandusse.
9. **Jätkame ise inimeste sisse- ja väljarände kontrollimist.** Ilma sisepiirideta E Liidus kaotame selle õiguse. See omakorda raskendab kurjategijate tabamist ning soodustab narkootikumide ja salakauba vedu Eestisse.
10. **Säilitame tulevastele põlvedele** oma riigi, maa, kultuuri ja keele, tehes koostööd kogu maailmaga, mitte ainult vananeva Euroopaga.

Oleme piisavalt jõukad

Üks müüt kõlab, et Eesti pole piisavalt jõukas, tulemaks toime E Liidu abita. Tegelikult, arvestades meie maavarasid, on Eesti ühe elaniku kohta üks rikkamaid riike maailmas!

Nimelt on lisaks kukersiitpõlevkivile Eesti diktüoneemakilda üldvaru ligikaudu 60 miljardit tonni. Peaaegu täiesti uurimata on 2400 ruutkilomeetrit paiknev Tapa maardla põlevkivivaru. Ja üksnes Toolse fosforiidimaardla piires on uraani üle 27 000 tonni. Haruldaste muldmetallide alal aga on Eesti suurim konkurent vaid Hiina Rahvavabariik, kust tuleb 70 protsenti maailma toodangust. Teisel kohal on Silmet oma 7 protsendiga!

Eestis asub Euroopa suurim, kuni 6 miljardi tonnini ulatuv fosforiidivaru. Meil on suured turbaleiukohad (23,4% territooriumist on soode all), ravimuda ja mineraalvee leiukohad, kohalikud ehitusmaterjalid, põllu- ja metsamaad. (Anto Raukas, Ei? Jaa? ... 2001:110)

Alternatiivid

(vastuargumendid müüdile "ELiga liitumisele ei ole alternatiivi")

Astumine E Liitu võrdub piltlikult öeldes **vettehüppega tundmatus kohas** või pörssa kotis ostmisega. Mõlemad võivad põhjustada ebameeldivusi.

Pörssast kotis ei osteta!

Maailm jaguneb üksteisega halastamatult võitlevateks majandusblokkideks. E Liit on üks neist, kuid kui kauaks? E Liidu liikmesriikide demograafiline pilt on masendav, elanikkond vananeb kiiresti ja lootusetult. Pealegi ei ole sotsiaalsete tagatistega harjunud rikkad liikmesmaad suutelised pakkuma tööjõuturul arvestatavat konkurentsi näiteks Jaapanile ja Hiinale. Raske on konkureerida ka Ameerika Ühendriikidega. USAs on produktiivsus inimese kohta tunduvalt suurem kui Euroopas.

Miks mitte Aasia?

Kuid mis peamine: E Liiduga konkureerivad liidud ja riigid ei maga. USA püüab praegust Põhja-Ameerikat ja Mehhikot ühendavat vabakaubandusala (NAFTA) laiendada Lõuna-Ameerika mandril Argentinani. 1986. a loodud põllumajandustooteid eksportivate maade ühendus CAIRNS seob 15 Ladina-Ameerika, Kagu-Aasia, Austraalia ja Lõuna-Aafrika riiki. 21 Vaikset ookeani ümbritsevat riiki ühendav APECi rühmitus on eriti võimas, kuivõrd selles piirkonnas käib 45% maailma kaubandusest. APECi eksport ja import on ligikaudu 2,5 triljonit dollarit ja kuna sinna kuulub ka Venemaa, on E Liidul Venemaaga tiivariisutamise ja tema seisukohtadest hoolimine hoopis olulisem kui arvestamine Eesti-suguste kääbusriikidega. E Liit ei suuda kuidagi pidurdada Hiinat, kelle SKP oli juba möödunud aastal 1000 dollarit inimese kohta ning majandus 6. kohal maailmas. Kuid miks mitte, mõeldes

Hiina homsele potentsiaalile, vaadata läände koogutamise asemel ka itta?

Piiksumine ei muuda midagi

Kas me saaksime edaspidi E Liiduta hakkama? Selline küsimus on puhtretooriline, kuna E Liitu kuulumisest või mittekuulumisest sõltumata ei saa me sellest liidust mööda vaadata. Kultuuri- ja majandussuhted säilivad ja edenevad mõlemal juhul. Kuid ma tahan, nagu enamik eestlasi, teada, millisesse liitu ma astun, miks ja millistel tingimustel. Neile küsimustele praegu vastust ei ole, kuna ka kokkulepitud liitumistingimused sõltuvad liidu ülesehitusest ja juhtimiskeemist, mis on veel lahtised. Meid huvitab, kui palju otsustusjõudu annab E Liidu põhiseadus meiesugusele väikeriigile. Paraku on juba nüüd selge, et mitte mingisugust ja meie esindajate sõidud Brüsselisse ja Strasbourg'i on vaid maksu- maksja raha raiskamine. Alalist volinikukohta me Euroopa Komisjonis ilmselt ei saa ning kvalifitseeritud hääleteenamusega otsustamisel ja vetoõiguse vähenedes pole ka piiksumisel või aevastamisel mõtet.

Kuid võtkem asja rahulikult. Referendumi ajaks pole E Liidu põhiseadust veel olemaski ning ilmselt pole seda isegi meie tõenäolise liitumise ajaks. Eesti vanasõna aga ütleb, et pörssast kotis ei osteta!

Ressursse ju jätkub!

Kui N Liidust lahkusime, oli Venemaa sõnum meile, et te olete nii väikesed, vaesed ja viletsad,

et ilma meieta te hakkama ei saa. Ometi saime. Mis juhtub aga siis, kui eestimaalased esimesel hääletuskorral ei ütlevad, pisut ootavad (et näha, mis näiteks rumeenlaste ja leedulastega liidus juhtub) ja alles siis, pärast E Liidu põhiseaduse vastuvõtmist jah (või uuesti ei) ütlevad? Ilmselt ei juhtu midagi halba, pigem head. Meil on E Liidu keskmisest kõrgem haredustase ja tugev teaduslik potentsiaal, mitmekesine taastumisvõimeline loodusmaastik, töökas ja edasipüüdlik rahvas, hea geograafiline asend rahvusvaheliseks koostööks ja transiit-transportiks ning rohkesti loodusvarasid, millest eelkõige tuleb märkida puhast vett ja metsa, aga ka põlevkivi, turvast, fosforiiti, ravidudasadid ja mineraalvett ning mitmesuguseid looduslikke ehitusmaterjale. Need eeldused saavad mõistliku juhtimise ja suunamise korral tagada riigi ja rahvuse konkurentsivõime inimeste heaolu ning eetilisi väärtusi kahjustamata ka ilma pealesunnitud abieluta. Meile äärmiselt olulist Venemaa naftasaaduste transiiti mõjutab Vene, mitte E Liidu poliitika. Meil on põlevkivi näol olemas pikaajaline energeetiline ressurss. Oma tööstuse olemega aga juba niikuinii välismaalastele maha müünud ning siin meil enam otsustusõigust pole. Kapitalist tahab teenida ja küllap Eesti tööstust ja pangandust kamandavad välisomanikud leiavad teenimiseks võimalused igas olukorras. Ka ilma E Liiduta.

Anto Raukas
akadeemik

Valik alternatiive E Liidule

Vastupidi Eesti valitsuse tondijuttudele pole E Liitu astumisele alternatiivide leidmine ja visiooni loomine Eesti arengust väljaspool E Liitu kaugeltki keeruline.

Eesti kehv liitumisleping ning E Liidu Tulevikukonvendis kavandatud reformid, mis viivad föderaal- või isegi unitaariigi tunnustega E Liidu moodustamiseni. See sunnib tõsiselt mõtlema võimalikele alternatiividele ja Eesti arengutele väljaspool E Liitu. Siinkohal pakun kolme lähiaja alternatiivi.

Esiteks...

...tuleks taotleda liitumislepingu osalist muutmist, et saavutada **paremaid liitumistingimusi** – pikemaid üleminekuperioode ja rohkem erandeid, näiteks piimakvootide suurendamiseks jms. Siin võiks arvestada Iirimaa ja Taani kogemustega, kes on kehvi lepinguid referendumitel tagasi lükanud ja nii paremaid tingimusi saavutanud.

Teiseks...

...võimaluseks on uute liitumisläbirääkimiste alustamine ja **liitumine kaugemas (näiteks 5–10 aasta) perspektiivis**. Mitmel riigil (Malta ja Norra) on liitumisprotsessi katkestamise kogemus ning see pole olulisel

määral kahjustanud nende riikide ja E Liidu koostööd ega liitumisprotsessi taasalustamist.

Kolmandaks...

...võiks säilitada **kandidaatriigi staatus** Euroopa lepingu raames. Midagi erilist ei juhtu, kui 14. septembri rahvahääletusel rahvas ei toeta ühinemist. Meie koostöö E Liidu ja ülejäänud maailmaga jätkub.

Lisaks...

...on Eesti juba sõlminud lepingu **ühinemiseks NATOga**. E Liiduga ühinemise julgeolekuargument on sellega tuhmunud. Misjärel meelitatakse Eesti rahvast liitu argumentidega, et Eesti majandusel polevat reaalseid alternatiive.

...võib uueks alternatiiviks kujuneda **Põhja-Atlandi Kaubandus-assotsiatsiooni (NATA)** moodustamine ja Eesti liitumine sellega. NATA rajataks Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA), Põhja-Ameerika Vabakaubanduslepingu (NAFTA) ja mitmete E Liidu liikmesriikide, eelkõige Suurbritannia, Iirimaa ning

Skandinaaviamaade baasil.

...on käibel USA Heritage Fondi pakutud **Gloobalse Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (GFTA)** idee. Ühendusse saaksid vabatahtlikult astuda (ja ka välja astuda) kõik riigid, kus järgitakse nelja põhilist majandusvabadust: vabakaubandus, kapitali vaba liikumine, ettevõtlusvabadus ja eraomandi kaitse. Fondi uuringute kohaselt võiksid USA, Suurbritannia, Tšiili, Taani, Hongkong, Iirimaa, Luksemburg, Uus-Meremaa, Singapur, Tšehhi ja Eesti olla GFTA asutajaliikmed.

Tegelikkuses on Eesti maailmale tõestanud oma elujõudu ja paistnud silma kiiresti areneva reformimaana. Miks peaksime nüüd selle edu maha mängima ja liituma majanduspiirkonnaga, mille iseloomulikud jooned on protektsionistlik majanduspoliitika, aeglane kasv, maailma ühed kõrgeimad toiduainete hinnad, majanduse ülereguleeritus, korruptsioon ja lokaal bürokraatia?

Ivar Raig

Audentes Ülikooli professor

Iseseisev Eesti kui Põhja-Euroopa Šveits

Üks paljudest alternatiividest E Liitu astumisele on iseseisev Eesti kui uus Šveits. **Niisugune Eesti on reaalne ning juhul kui soovime, et riik ja rahvas säiliks, siis ka kohustuslik.**

Kui me tahame riigina areneda, siis päästab Eesti ei liitumisele E Liiduga riigi ja riikluse. Selleks tuleb tõsta Eesti huvid majanduses esikohale. Rahvuslik majandus on aluseks rahva toimetulekule, julgeolekule, riigi tugevusele jne. Majandus tuleb seada uutele rööbastele. Eestis on eesti huvidel vaidlustamatu prioriteet ning Eesti pole mitte tähtsusetu hall tsoon, vaid geograafiline ja võtmepositsioonis olev vaheruum kahe kontinendi vahel, kahe kultuuriruumi vahel, kahe geopoliitilise ruumi vahel. Kasutamata oma geopoliitilist kaalu, ei pruugi meil jätkuda relvastust väliskapitali ja uuskolonistide võitmiseks. Vastandlike huvide olemasolu on meie iseseisvuse võimalikkuse võti.

Selgituseks – Eesti vabanedes 1920. aastal oli täidetud klassikaline vaheruumi stabiilsuse tingimus: naabrid-suurtegijad olid jõult enam-vähem võrdsed. Sündmusi kontrollis tugevam, eemalasuv geopoliitiline persoon – Inglismaa. Seetõttu oli meie iseseisvustahtel tegelik kate.

Praegu on enam-vähem tasakaalus Venemaa ja E Liidu jõud ning ka tugevam, eemalasuv jõud USA näol on olemas. Positsioon võimaldaks meil ära kasutada E Liidu, USA ja Venemaa üheaegset huvitatust Eestimaast, annaks võimaluse kaitsta iseseisvust poliitiliste vahenditega, lävida "suurtega" kui võrdne võrdsega, vastastikku väärikalt ja kasulikult, tõusta geopoliitiliseks võtmeriigiks, Põhja-Euroopa Šveitsiks.

Vello Leito
EIP esimees

Õppigem norralastelt!

- Miks ei astu Norra E Liitu? "Norralasi takistab kõige enam minevikukogemus: tuhande aasta vanune riik on suurema osa oma ajaloost veetnud Taani ja Rootsi võimu all, mistõttu suur osa norralastest ei soovi kuuldagi suveräänsuse loovutamist kuhugi Oslost kaugemale." (*Norra Atlandi komitee peadirektor Christopher Prebensen, PM 16.11.2000*)
- Miks on väike Šveits E Liitu astumise vastu? Šveitsis tehakse esmatasandi otsused iga kogukonnaliikme otsese isikliku osaluse teel. Kui pisikese mägiküla kümme talumeest otsustavad isekeskis, et riiklik automagistraal, mida keskvalitsus on E Liidu välise surve ajal juba pikka aega plaaninud ehitada, ikka ei lähe läbi aastasadu neile perekondadele kuulunud külakarjamaa, siis see ka EI LÄHE!

Ärgem loovutagem võimu

14. septembril hääletame kas oma iseseisvuse poolt või selle vastu. Iseseisvus tähendab, et Eesti ei ole mitte ühegi teise riigi ega liitriigi osa. Sõltumatus aga, et me ei alluta end ühegi teise riigi, riikide liidu või rahvusvahelise organisatsiooni diktaadile.

Kremlil ülemvõimu vastu võideldes kinnitasime, et Eesti seadused on N Liidu seaduste suhtes ülimuslikud. E Liitu astudes anname aga vabatahtlikult kogu võimutäise rahva mandaadita isehakanud juhtorganitele. Ja need organid tegelevad kõige muu kui meie omariikluse säilitamisega. Muide, ainuüksi Suurbritannias on alates 1973. aastast E Liiduga liitumise tulemusena siseriiklikult kehtestatud 101 811 siduvat õigusakti...

Aastaks 2004 vastu võetava uue E Liidu põhiseaduse kohaselt ei aktsepteerita edaspidi enam liikmesriikide rahvuslikku identiteeti, neile omast rahvuslikku struktuuri ja riiklikke funktsioone. Eriti aga riikide poliitilist ja põhiseaduslikku struktuuri, kaasa arvatud avaliku sektori ülesehitust nii rahvuslikul, regionaalsel kui ka kohalikul tasemel.

Eesti ei jääks üksi!

E Liidule ei ütle E Eesti ei jääks kaugelki üksi: pea 40 riiki Euroopas ja kokku ligi 200 riiki maailmas ning ligi 95% maailma rahvastikust elab väljaspool E Liitu.

Isolatsioon peitub hoopis E Liidu sees, mitte väljas. Liidust kõrvalejäämine säästaks Eestit (juba!) stagneerunud ja sisekriisides vaevlevast ühendusest. Samuti oleks Eesti majanduslik suutlikkus väljaspool E Liitu suurem kui liidus olles. E Liidus olek sarnaneks majandusisolatsiooniga ajal, mil Eesti oli N Liidu liige.

Annad sõrme, võtab käe!

"Tahan öelda, et see, mille eest te 14. septembril hääletate, on praegune E Liit. Aga see, millega ühinete, on liit pärast uue E Liidu põhiseaduse vastuvõtmist. Kui praegune E Liit võtab meie iseseisvuse, siis pärast Giscard d'Estaingi ettepanekute seaduseks muutmist kaotame täielikult suveräänsuse ja kui soovite, ka demokraatia!" (Briti parlamendi Lordide Koja liikme lord Pearsoni sõnum Eesti rahvale, EPL 09.05.2003)

Globaliseerumine on paratamatu

"Globaliseerumine on paratamatu. Euroopa Liit, mis tähendab senises tähenduses rahvusriikide kadumist, on loomulik areng. Venemaa kuulub Euroopa majandusruumi ja tema formaalne ühinemine sellega on vaid aja küsimus. Nagu eurolliitugi, nii satume ka vene karu embusse paratamatult, selline on globaliseerumise loogika." (Jaak Allik, PM 24.07.2003)

Kas teadsid, et...

- ...kümme aastat peale ühinemist E Liiduga oli lirimaal töötuse määr 16% tööealisest elanikkonnast. Tollal emigreerus 250 000 inimest, mis moodustas viiendiku tolleaegsest 1,25-miljonilisest tööjõust.
- ...lirimaa majanduslik öitseng 1990ndatel aastatel toimus peamiselt mitte tänu E Liidule, vaid sellele, et lirimaa järgis aastatel 1993–1999 iseseisvat vahetuskursi poliitikat, mis ergutas toodangu väljalaset ja tööhõivet.
- ...piiride kadumise tagajärjel suurenevad kuritegevus ja narkomaania, hoogustub salakaubavedu ja teiste pahede vaba ning kontrollimatu levik Eestisse?
- ...paljudes E Liidu maades on legaliseeritud prostitutsioon, kümme E Liidu riiki viieteistkümnest on seadustanud nn pehmete narkootikumide hulka kuuluva kanepi tarbimise ning Holland on andnud kahele firmale ametliku loa kanepi maaletoomiseks? (PM 09.05.2003)

Sõltlaste ühendus

Valikuvalduse tunnetus algab meist enestest. Sama kehtib ka E Liiduga liitumise puhul. Mida sõltavam ja mõjutavam on inimene, seda suuremaid eeliseid püüab ta leida E Liidust.

Kuid arenev ja ennast kindlustav ühiskond ei saa läbi ilma riikliku regulatsioonita. Selleks tuleb vältida kapitali kontsentreerumist, samas tagades riiklikult rahvuse arenguks vajalike ühiskondlike ressursside otsese ja sihipärase kasutamise.

Riik peab olema suuteline konkureerima vabaturul kindlate teenuste osutamisel erasektoriga. Mitte selleks, et takistada vaba ettevõtluse arengut, vaid põhimõttel, et ühiskondlikuks kasutamiseks mõeldud piiratud ressursside korral ei saaks teenuseks vajalikud vahendid moodustada eraettevõtte kasumist lõviosa.

Liites killukeste haaval põhitõed ühtseks tervikuks, saame majandusmudeli, mis on alternatiiviks E Liidule ja paneb aluse uuele arengusuunale. E Liitu astumise ja oma iseseisvuse loovutamise asemel vajab Eesti radikaalseid muutusi, mis tuginevad põhimõttele, et kõrgeima võimu kandjaks oli, on ja jääb rahvas.

Harry Raudvere
sotsiaaltöö magistrant

Miks ma ütlen ei?

Ma ei taha, et mu perest ja lähedastest saaksid nüüdisaegsed orjad, kes rikka peremehe priiskava võimutäiuse all ehk tõepoolest pisut muretumalt endilegi raha ja asju kokku ajada võiksid, aga kellel ei oleks enam kunagi isiklikku otsustusõigust ühegi olulisema asja üle...

Tõnis Tulp
keskmine eestlane

Esitaks juba kristlasena ei saa ma pooldada Eesti liitumist E Liiduga, kuigi meie peaminister väidab, et E Liit – see on Jeruusalemmal rajanev ühine usuruum. Aga miks siis E Liit toetab nii innukalt ja ühepoolselt vaid Palestiina omavalitsust?

Teiseks, kuna 20. augustil tähistame Eesti taasiseseisvumise aastapäeva, ei soovi ma, et kuu aega hiljem hakkaksime edaspidi tähistama iseseisvuse mälestuspäeva.

Aldo Vinkel
EKRP esimees

Mie geopoliitilises asukohas näeb iga põlvkond keskmiselt kaht ühiskondliku korra muutust. Mina olen näinud üht – laulvat revolutsiooni. Kui E Liitu ei tuleks, läheks järgmise viiendikult vähemalt 50 aastat aega. Aga ma ei tahaks osaleda E Liidu kokkukukkimises 15–20 aasta pärast.

Alar Tamming
AS Tavid nõukogu esimees

Sünnimaa või orjariik?

ELiidu propagandamasin töötab ainult ühes suunas ja eurodirektiivid ei nulli ära mitte ainult liikmesriikide kohalikke seadusi ja tavaid, vaid on asunud aastatuhandete jooksul talletunud talumehelikku tarkust enda omaga asendama ja keelama inimese loomupärast õigust ise otsustada oma toidulaua, olme, eluviiside ja ka tervise üle.

Kas me tõesti tahame pärandada oma lastele ja lastelastele direktiivide, kvootide, normide ja nõuetega küllastunud korrumppeerunud ja priiskavalt raiskava orjariigi? Või valime looduslähedase, maa-keskse, aruka talumehe tarkusega hoitud, armastust, vabadust ja meie kaunist keelt säilitava esivanematelt päritud sünnimaa? Valik on meie!

Valter Säask
ettevõtja

Jumalast antud maa

Jumal ei ole paisanud eestlasi viljatule tühermaale, kus me ei suudaks end toita. Vastupidi, Eesti on vägagi rikas maa. Me ei pea ahnitsema enamat kuskilt mujalt, selle hoiatuseks rääkis Jeesus loo kadunud pojast (Luuka ev 15). Loobuda oma maast, selle keelest ja kultuurist, et ehtida end võõraste sulgedega E Liidus, võrdub oma pärisosa mahamüümisega läätseleeme eest. Kui me ise ei väärtusta oma esivanemate vaimset pärandit omal maal, ei hakka Brüssel ammugi seda meie eest tegema.

Aarand Roos
endine Eesti Vabariigi konsul USA-s

Hirm vabaduse ees?

Kartus vabaduse ees – hirm vastutuse ees – usaldamatus oma maa ja rahva vastu – lootus juudaseeklitele. E Liidu näite puhul võime öelda, et vähemalt osale eestlastele on orjapõlv lausa igatsusena verre tunginud. Kes vähegi näha tahab ja kelle mõtlemisvõime europropaganda loputusvees lõplikult kaduma ei ole läinud, peaks suutma näha alternatiive: ühel pool Brüsseli poolt seotud, Euroopa suurkapitali huve teeniv, majanduskasvus ja arengus pidurdatud, rahvaste sulatuskatlasse heidetud Eesti; teisel pool iseseisev, oma jõule ja võimekusele toetuv, oma kohapealsetes otsustustes vaba rahvusriik Eesti.

Andres Mäevere
EELK Võru koguduse õpetaja

Lk 3 nuputamisesande vastus

Erinevatele tähtedele vastavad erinevad numbrid, ühele ja samale tähele aga kõikjal üks ja sama number: $89 + 8912 = 9001$

ELiit on vägivaldne süsteem, mis püüab inimeselt võtta ise otsustamise ja vastutamise õigust ja valikuvabadust ning trambib jalge alla kõik kauni ja püha.

Hille Simm
tõlk

ELiit on juba tulnud Sinu koju korraldusi jagama, sundides Sind üle jõu investeerima – see on meeletu raiskamine looduse ja ka inimressursside arvel, mis tekitab suuremale osale rahvast kannatusi. Kuid iga inimene on sündinud siia ilma õnnelik olema – ärge palun kulutage oma ja järeltulijate elu ning aega E Liidu absurdsuste peale.

Eha Metsallik
taluperenaine

Rahvuslasena olen veendunud omariiklane. Minu jaoks ei ole põhimõttelist vahet Moskva ja Brüsseli vahel. Üks võttis meilt iseseisvuse tääkide jõul, teine teeb seda raha abil.

Tiit Madisson
Lihula vallavanem, rahvuslane

12 põhjust öelda EI Euroopa Liidule*

- 1. E Liit ei ole demokraatlik ühendus**, kuna rahvas pole saanud osalenud enda valitud saadikute kaudu selle ühenduse juhtimises ja otsuste tegemisel.
- 2. E Liitu astudes kaotame nii riikliku iseseisvuse kui ka suveräänsuse.** E Liit muutub superrriigiks, euroõigus saab ülimuslikuks meie põhiseaduse, siseriiklike õigusnormide, Riigikogu ja Riigikohtu otsuste suhtes.
- 3. E Liit toob endaga kaasa mõttetu bürokraatia kasvu**, sest kohustuslikus korras hakkab kehtima ligi 100 000 lehekülge õigusakte, mille kõigi täitmiseks pole võimalusi ega vajadust.
- 4. E Liidu ülereguleeritud majanduspoliitika piirab Eesti majandus-, ettevõtlus- ja kodanikuvabadusi.** Tühise euroabi saamise nimel teeme asjatuid jõupingutusi. **E Liiduga liitumine tähendab Eestile majandusvabaduste piiramist ja võimaluste ahenemist, oma kultuuri ja keele hääbumist.**
- 5. Hinnad tõusevad kiiremini kui palgad** ning elatustaseme diferentseerumine süveneb. Riik ja ettevõtjad peavad euronõuete täitmiseks tegema suuri investeeringuid ning täitma mõttetuid euronõudeid, mille maksumaksjate ja tarbijatena mitmekordselt ise kinni maksame. Sissetulekute ühtlustumine E Liidu rüpes toimuks aga alles mitme inimpõlve jooksul.
- 6. Kaotame kontrolli oma majanduse üle**, oma raha – Eesti krooni. Rahvusliku majanduse hääbumine tähendab meie ressursside ja rikkuste ülevõtmist. E Liit vajab eelkõige meie tarbijaid, odavat tööjõudu ning loodusvarasid ja ressursse.
- 7. Tööjõu vaba liikumine kasvatab tööpuudust ja vähendab sotsiaalset turvalisust** ning inimeste isetoimetulekut. Eestisse saabub hulgaliselt võõrmaalasi ja süveneb Eesti maksumaksjate kulul koolitatud ajude äravool Euroopasse.
- 8. Eestlased ei ole väiksemate sissetulekute tõttu võimelised konkureerima** siia tulevate võõrrahvustest inimestega, meie maa ostetakse odavalt ära ning **eestlased hakkavad muutuma tõrjutuks oma ajaloolisel isamaal.**
- 9. Eesti toidutootmine on alla surutud ja meie põllumees saab E Liidu “avatud turu” tingimustes kuni neli korda vähem toetust kui Euroopa talunik.** Muudatused toidulaual vähendavad haigustele vastupanu võimet. **Suurenevad kulutused ning sõltuvus kallitest ravimitest.**
- 10. Paljudes E Liidu riikides on mitmed uimastid ja prostitutsioon legaliseeritud.** Piiride kadumise tagajärjel **suurenevad kuritegevus ja narkomaania**, süveneb salakauba ja mitmesuguste pahede vaba ning kontrollimatu levik Eestisse.
- 11. E Liit ei taga Eestile loodetud turvalisust**, sest on ise julgeolekupoliitiliselt lõhestunud. Väidetud ohuallikast **Venemaast on saanud E Liidu hea sõber** ning koostööpartner Euroopa ühendamisel.
- 12. E Liiduga liitumine on pöördumatu protsess, kuna edaspidi on E Liidust väga raske, kui mitte võimatu vabatahtlikult välja astuda.**

Liikumine Ei Euroopa Liidule

www.leiel.ee

*põhjendused leiad käesoleva trükise lehekülgedelt

KASULIKKE LINKE JA LISAINFOT:

www.leiel.ee
www.ukve.ee
www.iseseisvus.ee
www.euroskepsis.ee
www.usk.ee/eiliidule

Väljaandja: Liikumine Ei Euroopa Liidule
Koostajad ja toimetajad: Uno Silberg, Ivar Raig
Trükk: AS Kroonpress
Toetaja: AEF ja ELIS
Kontakt: notoEU@leiel.ee

